

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32[—], polletno
din 16[—], četrtletno din 9[—], ino-
zemstvo din 64[—]
Poštno-čekovni račun številka 10.603

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMEČKO DELO“

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratom: Cela stran
din 2000[—], pol strani din 1000[—],
četrt strani din 500[—], 1/8 strani
din 250[—], 1/16 strani din 125[—]
Mali oglasi vsaka beseda din 1[—]

Fantje se zbirajo

Znana narodna pesem tako poje. Zbiranje se vrši tudi ob volitvah. Najprej zbiranje kandidatov ob kandidatnih listah. Ob opozicijski kandidatni listi se ne zbirajo fantje. To so stari politični generali, ki vojske nimajo. V Sloveniji nimajo dovolj pristašev, ne volilcev. Za pošten zbor bi jih ne spravili skupaj. Zato so se obrnili na voditelja hrvatskega narodnega pokreta dr. Mačka, naj udari na hrvatski boben in naj zbere v Sloveniji okoli hrvatskega političnega bobna takšne ljudi, ki bi pomagali odstavljenim JNS generalom v dravski banovini zopet v sedlo. Pestra je družba, ki stavlja v političnega bobnarja onstran Sotle vse svoje upanje. Dr. Kramer od meščanskih JNSarjev, Ivan Pucelj za liberalne kmetijce, dr. Kukovec za kmečko-delavsko gibanje na Štajerskem, dr. Lončar za isto gibanje na Kranjskem, dr. Topalovič, dr. Reisman in Petijan za marksiste razne napetosti, stootstnoslovenski in krščanskosocialni Aleši: to je samo nekaj imen. Od vseh vetrov in raznih strani so se zbrali, da bi iz svojega političnega dračja spravili skupaj neko gnezdo, ki bi vsaj voditeljem nudilo začasno prebivališče, od koder bi se razleteli, da bi zopet zavzeli Slovenijo.

Pa je ne bodo! Slovenije si ne bodo zaslužili, ker se v njeno obrambo zbirajo fantje. Slovenski fantje in slovenski sredine so si izbrali kandidate iz svoje sredine po svoji lastni volji. Nihče jim ni nikogar vsilil, po vseh okrajih Slovenije so si po svobodnem preudarku določili takšne može, ki imajo v nje popolno zaupanje. Ni bilo tuje zvencečega bobnanja, ni bilo prisilnega nabora od strani kakšnih političnih generalov. Geslo je bilo: Slovenija in Jugoslavija, Slovenija v Jugoslaviji! Slovenskemu narodu vse njegove pravice, kakor jih zahteva njegova samobitnost, Jugoslaviji red in moč, ki sta ji potrebni! Naši kandidati imajo svoj program, čigar načela so vzeta iz zgodovine in življenjskih potreb slovenskega naroda in ki zajamčuje jugoslovanski naši državi vse to, kar je potrebno za njen obstoj in vsestranski napredek. Naši možje in fantje so se zbrali, da so si postavili svoje kandidate. In ti možje in fantje bodo storili vse, kar morejo in tudi morajo, da se bo slovensko ljudstvo 11. decembra s svojimi glasovi zbralo okoli teh kandidatov.

Dr. Anton Korošec o volitvah

V nedeljo, 30. oktobra, je imel voditelj Slovencev dr. Anton Korošec na zboru članov JRZ dravske banovine pomenljiv govor, ki je v njem krepko to-le poudaril:

Naša stranka je najmočnejša, najbolj organizirana stranka v vsej državi. Dravska, dunavska, moravska, vardarska, zetska, drinska in vrbaska banovina so v njenem taboru. Napoved, kakšen bo izid volitev 11. decembra, zaradi tega ni težka. Vse druge stranke, stranci, frakcije in pokreti se iz strahu pred porazom zbirajo skupaj v eno skupino. Komunisti, socialisti, pohorci, pofovci, nezadovoljniji in vsakovrstni odpadki iščejo in prosijo zavetja in zaščite pod streho edino kompaktnjše Radičeve ali Mačkove stranke. Ne morem razumeti, da bo dr. Maček pod svojo streho vzel tudi komuniste, največje neprijatelje družabnega reda in miru. Nevarno se je igrati s tem strupom. Mi bomo 11. decembra z vso močjo udarili po tej mešanici, da se bo razletela v drobne kosce. Ta mešanica nima nič skupnega med seboj, ne z dr. Mačkom. Mi smo po svojem programu prvi in edini poklicani, da se sporazumemo z dr. Mačkom glede ureditve naših notranjih razmer. Mi imamo voljo za to, mi imamo moč, mi imamo tudi jasen program za to. Nihče ne verjame v zmago opozicije. Toda vprašamo se: Kaj bi se zgodilo, če bi ta neverjeten slučaj nasto-

pil? Opozicija bi ne bila sposobna niti za trenutek, da prevzame in nosi na svojih ramenih vso državno zgradbo. In kaj bi to pomenilo zunanjepolitično? Kdor se hoče podati v vojne nevarnosti, naj gre s komunisti, socialisti, pofovci in pohorci — pametni in trezni ljudje pa bodo šli z nami, ki smo s svojo politiko nas obvarovali vsake vojne nevarnosti ter zasigurali mir na vse strani. Naša zmaga pomeni, da vemo, kam gremo v notranji in zunanji politiki. Vsakdo nam mora priznati, da smo vsó državo in z njo tudi Slovenijo vodili k napredku, blagostanju, miru in redu. Kdo je storil za ljubljeno Slovenijo toliko, kot mi? Univerza, srednje šole, meščanske šole, ljudske šole, akademija znanosti in umetnosti so dokaz za to. Za bodočnost Slovencev se ni treba bati. Naša vlada je trdno odločena, da bo po volitvah resno pristopila k reševanju notranjih razmer. Da mi mislimo na kmeta, obrtnika in delavca, mislim, da smo to dovolj pokazali že doslej s svojimi dejanji in bomo tudi v bodočnosti storili vse, kar zahteva njihova korist in njihov napredek. Trojno je potrebno za našo zmago: da smo složni, da se ne ukvarjamo z malimi osebnostnimi vprašanji, da gremo z vso vnemo na delo in da ne zane-marjamo intenzivne agitacije, da gremo z navdušenjem, korajžjo in ponosom po svojo zmago!

JNS zoper prosto žganjekuho

Podeželsko JNS glasilo »Domovina« se je na široko razpisalo proti prosti žganjekuhi kmetov z besedami, ki jih je povzelo iz lista »Zdravje«. Pod izvajanju tega lista, ki jih »Domovina« ponatiskuje, stavi svoje neprikrajšano, popolno potrjenje s pripombo: »Prav piše!« V navedenem članku se kmetje v javnosti ovajajo, da izigravajo zakon o žganjekuhi s tem, da žganje prodajajo. »Domovina« to potrjuje, češ: »Prav piše!« V navedenem članku se kmetje obdolžujejo, da kuhajo žganje ne iz lastnega pridelka, kar edino dovoljuje zakon, marveč iz uvoženih surovin, brinja, fig in rozin. »Domovina« to potrjuje, češ: »Prav piše!« V navedenem članku se kličejo nad kmeta financarji, ker se zahteva kontrola žganjekuhe v obliki pečatenja kotlov. »Domovina« to potrjuje: »Prav piše!« S tem se je »Domovina« postavila na stališče, ki je kmetu in njegovim interesom protivno. Vprašamo »Domovino«, ali so bile takrat boljše razmere, kar se

tiče uživanja alkohola, ko so bili kotli zapečateni, pa so ljudje pili zdravju škodljivi špirit in fuzel, ki se je prodajal po raznih žganjarnah (kakor n. pr. svoj čas v nemškutarskem Ptuju)? Vprašamo »Domovino«, kaj naj napravi kmet s svojim odvišnim sadjem in z vinskimi tropinami, če jih ne more prekuhati v žganje? Ali »Domovina« ne privošči našemu kmetu, ki je v tako težki borbi za gospodarski obstanek, tiste dinarčke, ki jih morda dobi za žganje? Hoče li »Domovina«, da bi ves zaslužek od alkoholnih pijač imeli laži-svobodomiselni gostilničarji? Mi smo na stališču, da moramo kmeta in njegove interese v tem težkem času odločno braniti. Naj nas »Domovina« zaradi tega zmerja in psuje kakor hoče. Mi ostanemo na strani našega kmeta. Kmetje pa bodo kmalu imeli priliko skazati svojo hvaležnost tistim »kmečkim prijateljem«, ki se zbirajo kakor muhe okoli Mačkove kandidatne liste.

Iz raznih držav

Italijansko-angleški sredozemski sporazum stopi v veljavo sredi novembra. Kakor znano, je bil letošnji spomlad podpisan med Italijo in Anglijo sredozemski sporazum. Ta pogodba se še do danes ne izvaja, ker je še ni potrdil angleški parlament in niso izpolnjeni vsi pogoji, kateri so v zvezi s tem sporazumom. Prvi pogoj, da se uveljavi sredozemski sporazum, je izpolnila Italija s tem, da je na pritisk Anglije odpoklicala iz nacionalne Španije 10.000 svojih prostovoljcev. Zaradi omenjene popustljivosti Italije bo sredi novembra, ko se zbere angleški parlament k rednemu zasedanju, predložila angleška vlada zbornici v odobritev italijansko-angleški sredozemski sporazum. Z odobritvijo sporazuma bo priznala Anglija Italiji zasedbo Abesinije. Sedanjí angleški poslanik v Rimu lord Perth bo odpoklican. Na njegovo mesto bo prišel nov poslanik, ki se bo v Rimu predstavil kot zastopnik Velike Britanije na dvoru italijanskega kralja in abesinskega cesarja. Pri uveljavljanju sredozemskega sporazuma bo ostalo sredi novembra odprto še samo eno kočljivo vprašanje: Ali bo Anglija istočasno s priznanjem zasedbe Abesinije priznala tudi generalu Francu v Španiji pravico vojskujoče se stranke?

Nemške utrdbe napram Franciji dogotovljene. Kakor znano, poseda Francija napram nemški meji ob reki Ren betoniran podzemski trdnjaviški pas, kateri je znan pod imenom Maginotova črta. Ob času, ko se je oborožena Nemčija hotela polastiti Avstrije in sudetskih pokrajin in je bila vojna nevarnost na višku, je hotela imeti tudi ona zavarovane meje za primer, da bi jo skušala potipati z orožjem Francija. Hitler je v tistih napetih časih dal povečje, da se Nemčija zavaruje na zapadu s nepremagljivo obrambno črto, katero so krstili za Siegfriedovo trdnjavsko črto ali linijo. Nemška utrjevalna dela, kakršnih ne poseda doslej nobena druga država, so dograjena in za enkrat nepremagljiva. Glavna lastnost obrambne črte je v tem, da popolnoma onemogoči napredovanje motoriziranih čet, oziroma motoriziranega orožja. V polju pred utrdbami so namreč postavljene v široki črti nekakšne kopice iz cimenta in železa, skozi katere bi se tanki ne mogli preriti in bi bili takoj od topništva, ki je nameščeno v bojni črti, uničeni. Velik del utrjenega pasu je že zaseden od čet. Utrdbe so skoraj vse pod zemljo in dobro oskrbljene, celo s toplo tekočo vodo. Omembe vredni so tudi položaji za strojnice, ki so nameščene v betoniranih zakloniščih, zvezanih s telefonom. Strelivo za ta gnezdišča strojnic dohaja s pomočjo posebnih električnih naprav.

Najmlajši brat angleškega kralja postane guverner Avstralije. Dosedanji guverner angleškega dominijona Avstralije je odstopil zaradi starosti. Na njegovo mesto je imenovan vojvoda Kentski, naj-

Pri lenivosti črev in slabem želodcu z nerazpoloženjem za jed zaradi zapeke, naj se rabi za davno znana in učinkovita naravna »Franz-Josefova« grenka voda. Zelo pogosto se potrjuje, da je »Franz-Josefova« grenka voda prav posebno koristno domače sredstvo, kadar gre za to, da se zjutraj očisti prebavni kanal s salinskim sredstvom za odprtje. (Cgl. reg. S. br. 30.474/35.) 1138

mlajši brat angleškega kralja Jurija VI. Vojvoda Kentski in njegova žena vojvodinja Marina sta bila večkrat gosta našega kneza namestnika Pavla na Brdu in sta prepotovala vso Slovenijo, kjer sta tudi praznovala svojo zaroko, in sicer v Bohinju.

Nova ministra v angleški vladi. Kakor smo že poročali, je odstopil angleški mornariški minister Duff Cooper, ker se ni

Važnejši dogodki v novi Češkoslovaški

Madžarska nenasitnost

Prinesli smo že poročilo, da je bila obnovitev pogajanj za sporazumno razmejitev med Slovaško in Podkarpatsko Rusijo na eni strani ter med Madžarsko na drugi, onemogočena zaradi madžarske nenasitnosti, katera je izražena v teh-le nesprejemljivih zahtevah: Češkoslovaška mora takoj izročiti Madžarom ozemlje, katerega namerava odstopiti prostovoljno. Za one kraje, katere zahteva Madžarska še razen odstopljenih, se mora vršiti do 30. novembra plebiscit v osmih okrožjih postopoma. Češkoslovaško vojaštvo mora to sporno ozemlje izprazniti do 1. novembra. Do 15. novembra bi prevzela te kraje v upravo Madžarska. Madžarska je pripravljena, da zamči novi Češkoslovaški meje le za primer, da se izvede po vsej Slovaški ter Podkarpatski Rusiji plebiscit, kateri bo jasno pokazal, h kateri državi želi prebivalstvo. Vprašanje slovaške prestolice Bratislave bi se uravnalo pozneje. Če bi pa Češkoslovaška odklonila navedene nesprejemljive pogoje, bo Madžarska predložila vsa obmejna sporna vprašanja mednarodnemu razsodišču, katerega naj tvorijo zastopniki Nemčije in Italije glede Slovaške, glede Podkarpatske Rusije pa poleg Nemčije in Italije še tudi Poljska.

Odgovor Češkoslovaške na madžarske zahteve

Češkoslovaški zunanji minister dr. Chvalkovski je 26. oktobra madžarskemu poslaniku izročil češkoslovaški odgovor na madžarske zahteve z dne 24. oktobra. O vsebini odgovora uradno ne poročajo ničesar. Znano je, da tudi v tem odgovoru češkoslovaška vlada poudarja svojo željo za mirno rešitev spora z Madžarsko. Odgovor pa zavrača madžarsko zahtevo po plebiscitu v Podkarpatski Rusiji. To zahtevo so Madžari postavili, ker so računali na podporo predsednika avtonomne rusinske vlade, ki je bil plebiscitu naklonjen, a je moral zaradi tega odstopiti, kakor spodaj poro-

Japonsko-kitajska vojna

Kitajska prestolnica zasedena od Japoncev V zadnji številki smo poročali, da so bili Japonci v predmestjih kitajske prestolice Hankov 24. oktobra. Za prednjimi stražami so pridrveli v mesto japonski motorizirani oddelki, kateri so postali gospodarji prestolice 25. oktobra. Kitajsko vojaštvo se je umaknilo brez odpora, le zažgalo je mesto na desetih krajih in pognalo v zrak z dinamitom skoro vsa javna poslopja. Japonci so zastavili vse moči, da bi požar zajezili in preprečili opustošenje mesta po

strinjal s politiko ministrskega predsednika Chamberlaina z ozirom na Češkoslovaško. Za novega mornariškega ministra je bil 27. oktobra imenovan dosedanji prosvetni minister lord Stanhope. Prosvetni minister je postal čuvar državnega pečata lord Delaware. Izpraznjeno ministrstvo za dominione in mesto čuvarja državnega pečata ostaneta za enkrat nezasedeni. Ministrstvo za dominione bo vodil začasno minister za kolonije Malcolm Macdonald, prosvetni minister Delaware bo nadomeščal začasno čuvarja državnega pečata.

čamo, je celo že zaprt in obtožen veleizdaje.

Pretirane madžarske zahteve povzročile krizo v rusinski vladi

Ko je obravnavala praška osrednja vlada pretirane madžarske razmejitvene zahteve, je bil predsednik rusinske vlade dr. Brodi za to, da se izvede glede priпадnosti Podkarpatske Rusije na zahtevo Madžarske plebiscit. Tolikemu popuščanju sta se uprla rusinski notranji minister Bačinski ter železniški Revaj. V znak protesta sta odstopila. V spor je posegla praška vlada, katera vrši tudi po seple predsednika republike, in je razrešila predsednika rusinske vlade in ministra za Podkarpatsko Rusijo v osrednji vladi dr. Brodija. Na njegovo mesto je bil koj imenovan dosedanji tajnik rusinske vlade dr. Vološin, kateremu je bil poverjen mandat za sestavo nove avtonomne vlade. Vološin je obnovil dosedanjo vlado z izjemo dr. Brodija. Nova rusinska vlada je imela koj prvo sejo, na kateri so sklenili, da bodo zastopali pri razmejitvenih vprašanjih z Madžarsko Podkarpatsko Rusijo ministri: Vološin, Bačin in Revaj.

Nemško posredovanje v Rimu

Iz angleške vlade poročajo, da zaradi spora med Češkoslovaško in Madžarsko za zdaj še ne bo sklican sestanek vseh štirih velesil, čeprav je bilo v Münchenu določeno, da se bo zgodilo, ako bi se Madžarska in Češkoslovaška ne mogli sporazumeti z neposrednimi pogajanjí. Anglija in Francija nameravata posredovanje v tem sporu za začetek prepustiti samo Italiji in Nemčiji, brez sodelovanja Poljske in Romunije. Ti dve bi pritegnili k posredovanju šele, če bi Nemčija in Italija smatrali to za potrebno. Zaradi razmejitvenega spora se je že pripeljal v Rim nemški zunanji minister Ribbentrop 27. oktobra in bo ostal tamkaj v razgovorih z italijanskim zunanjim ministrom Cianom in Mussolinijem tri dni. Predmet tega obiska so posveti glede skupnega nastopa Italije in Nemčije v sporu med Madžarsko in Češkoslovaško.

umikajočih se Kitajcih, kar jim pa ni uspelo. Tujci, kateri so bivali v Hankovu, so se rešili na mednarodno ozemlje, katerega so zastražili s prostovoljci in niso pustili kitajskih beguncev blizu. Japonci so se polastili v teku 25. oktobra celotne prestolice, od katere so preostale po večini le razvaline večjih poslopij ter pogorišča manjših hiš. Japonska vojska je strla odpor kitajske številne armade pri Hankovu z znatno tehnično premočjo in z neverjetno naglo gibčnostjo svojih primerov.

ma številčno neznatnih vojaških edinic. Bitka za posest Hankova se je bila tri mesece. Kitajci so stale te trimesečne borbe dober milijon ljudi. Od tega milijona je obležala dobra polovica mrtva na raznih bojnih poljih, ker daleč ni bila kos z osebno hrabrostjo in številčno premočjo japonskim tankom ter oklopnim avtomobilom, za katerimi je prodirala v varnem kritju pehota. Česar niso mogli Japonci pobiti z motoriziranimi četami, so ranili in razkropili s pomočjo bombnih letal, katera so izsula bogznaj koliko tisoč ton bomb na kitajske postojanke krog Hankova in na prestolico šamo.

V političnih krogih poudarjajo, da ima Hankov ogromen gospodarski pomen za prodiranje Japoncev v osrčje Kitajske. Do Hankova plovejo lahko ladje do 10.000 ton, dalje po Jangceju pa do 5000 ton. Po tej poti bo Japonska tudi prodrla v notranjost Kitajske.

Če ne bo premirja, hočejo Japonci še naprej

S padcem Hankova in Kantona so zasedli Japonci od Kitajske že toliko, kolikor jim je pri rokah in s čimer bi se zadovoljili, ako bi prišlo do premirja. Zadnjič smo že sporočili, pod kakimi pogoji bi bila Japonska pripravljena, da neha s sovražnostmi ter prične mirovna pogajanja. Koj po zavzetju Hankova je prodrla v javnost merodajna japonska izjava, po kateri bodo nadaljevali Japonci za primer kitajske nespravljivosti svoj vojni pohod še dalje v notranjost Kitajske, kjer bodo umikajoči preostanki ogromne kitajske armade zaradi pomanjkanja živil prisiljeni k predaji. Japonci so že s polno paro na delu,

da spojijo svojo armado, katera se je polastila Kantona, z ono, katera je zmogla Hankov. Da je zmeda med bežečimi Kitajci popolna, za to skrbijo japonska letala, katera zasledujejo in uničujejo umikajoče se s strojnimi ter bombami.

Kitajci se nočejo predati — Nadaljevanje bojev

Žarišče najbolj krutih bojev je po zasedbi Hankova v osrednji Kitajski pri mestu Tajanu, ki leži južno od Kijukijanga. Po osemdnevni hudi borbi in neprestanem japonskem napadanju na mesto je 27. oktobra uspelo japonskim četam, da so predre izredno močno kitajsko obrambo in si zagotovile prosto pot v en del mesta. Najnovejša poročila pravijo, da so japonske čete po krvavem boju prišle v posest vsega mesta. Na obeh straneh je ogromno število mrtvih. Vsa večja poslopja so porušena in na več mestih je izbruhnil požar, ki je uničil še ostali del mesta. Z zavzetjem Tajana je Japoncem prosta pot za prodiranje proti Nančangu. Na bojišču južno od Hankova je uspelo japonskim kolonam razbiti kitajske postojanke. Japonci so že prekoračili železniško progo Hankov—Kanton. Japonci zatrjujejo, da je na tem delu bojišča 25 kitajskih divizij, ki skupaj štejejo okoli 100.000 mož. Vsi kitajski časopisi se bavijo s kitajskim porazom in pišejo, da bo Kitajska nadaljevala z obrambo. — Kitajski zunanji minister Vangčung-huj je izjavil tujim časnikiarjem po padcu Kantona ter Hankova, da se bo borila Kitajska do zadnjega zdihljaja, a je pripravljena skleniti časten mir, odklonila pa bo mir, če se ji bodo postavljali pogoji kot dosedaj.

Po katoliškem svetlu

Blagoslovitev cerkve presv. Rešnjega Tefesa. Nova hiša božja v Magdalenskem predmestju Maribora bo blagoslovljena z vso slovesnostjo. Na praznik Kristusa Kralja je izvršil magdalenski g. dekan Anton Strgar blagoslov novega zvona. Boter zvonu je bil mariborski župan g. dr. Alojzij Juvan. Slovesnost je zelo povzdignila železničarska godba »Drava«. Priložnostni govor je imel domači duhovnik g. Drago Oberžan. — Cerkveni koncert se bo vršil na predvečer blagoslovitve cerkve, v soboto, 5. novembra, ob 20. Priredi ga mariborsko Cecilijansko društvo pod vodstvom g. Jan. Ev. Gašpariča ob spremljevanju vojaške godbe. Vstopnice se dobe v predprodaji v Tiskarni sv. Cirila: sedeži po 15 in 10 din, stojišča po 3 din, za dijakke po 2 din. — V nedeljo, 6. novembra, bo ob 9 blagoslovil prevzv. g. škof dr. Ivan J. Tomažič novo cerkev. Ob 8.45 se zberejo ljudje pred cerkvijo k sprejemu nadpastirja, nato sledi blagoslovitev, škofova pridiga in sv. maša z zahvalno pesmijo. Ob petih popoldne bodo slovesne večernice.

Obnova družine. Družina je osnovna celica človeške družbe. Če je družina pravilno urejena ter izvršuje svojo visoko nalogo, je tudi družba v dobrem stanju. Če pa družina propada, potegne s seboj v brezno tudi človeško družbo. To notranjo zvezo med družino, narodom in družbo je krepko in lepo poudaril ameriški trgovinski minister Daniel Kopper v svojem govoru, ki ga je imel pred študenti katoliške univerze v New Orleansu. Minister je po-

kazal na propadanje družinskega življenja v Zedinjenih državah, ki je začelo po letu 1870. Prebivalstvo se je zaradi neprestanega priseljevanja za 30% povečalo, število porok pa se je zmanjšalo za 40%, nasprotno pa je število ločitev zakonov narastlo za več ko 200%. V Ameriki se je sicer posrečilo zmanjšati število analfabetov (nepismenih) na najmanjše število, zato pa je danes prav mnogo analfabetov na moralnem in verskem področju. To je velika nevarnost za narodov obstanek. Zato mora mladina vse storiti, da koren človeške družbe, to je družina, ozdravi ter da z njeno obnovitvijo ozdravi vse narodno življenje.

Veronauk v šole: to je klic, ki je zadel iz vrst ameriških katoličanov. Katoliški odbor v državi New York (v Zedinjenih državah) je poslal parlamentu spomenico, v kateri zahteva, naj se v državne šole, kjer ni verskega pouka, vpelje tak pouk in verska vzgoja. V tej spomenici se med drugim pravi: »Nič ne bi smelo zakonodavno skupščino ovirati v tem, da dovoli v javnih šolah veronauk in versko vzgojo, če so učitelji iste veroizpovedi kot učenci. Z dovoljenjem staršev bi se tak pouk mogel deliti. Naredba o tej stvari bi gotovo bila močno sredstvo zoper komunizem, ki hoče uničiti državno obliko. Danes se splošno priznava potreba verskega pouka in vzgoje, da se doseže moralno zdravje in red v obiteljskem življenju. Pomanjkanje te vzgoje pomnožuje zločine med mladino.« Spomenica tudi poudarja, da so ustanovi-



telji Zedinjenih držav bili verski ljudje in da je Washington (prvi predsednik) v svojem poslovnem govoru izrecno naglasil, kako važna je vera kot temelj pravice in sigurnosti ljudskega življenja in posestnega vprašanja. Istega mnenja kot ameriški katoličani so tudi ameriške žene brez ozira na razliko v veroizpovedi. Njihovo glasilo je objavilo članek, v katerem poudarja, da 75% tistih žena, ki so same uživale versko vzgojo, zahteva versko vzgojo za svoje otroke, in kar je še bolj zanimivo, tudi tiste žene, ki niso bile versko vzgojene, zahtevajo v še večjem številu (77%) za svoje otroke versko vzgojo v globokem prepričanju, da je taka vzgoja nenadomestljiva.

Katoliška visoka šola v Afriki. Gospod Filip Mitchel, angleški guverner vzhodnoafriške pokrajine Uganda, kjer je krščansko misijonstvo lepo razvito, je nedavno v javnem govoru napovedal ustanovitev krščanske visoke šole za vzhodno Afriko. Ob tej priliki je imel lep govor, ki je v njem po poročilu vatikanskega lista »Osservatore Romano« med drugim to-le izvajal: »So v Angliji ljudje, ki nimajo dovolj globoke zavesti o vrednosti našega kulturnega in verskega izročila. Ne moremo narodom teh prostranih pokrajin storiti večje zasluge, kot če postavimo njih višjo vzgojo na osnovo tistega krščanskega duha, ki so na njem zgrajena središča našega lastnega izobraževanja. Mi smo krščanski narod; naša vzgoja je rezultat krščanske šole, edina kultura, ki jo poznamo, je krščanska kultura. Ko sedaj hočemo zgraditi zavod za višje nauke v teh krajih, smo trdno odločeni, da ustanovimo krščanski zavod, ne v tem smislu, kakor da bi bila njegova vrata drugim zaprta, marveč v tem, ker predpostavljamo, da je korenje našega znanja krščanstvo. Če še verujemo v našo kulturo in v naš poklic, ne moremo imeti drugega cilja, kot da afriške narode dovedemo na tisto pot, po kateri mi hodimo. Samo tako moremo izpolniti svojo dolžnost do njih, ker smo sigurni, da se bodo oni tem potom vedno bolj približevali tistim idealom, v katere mi sami verujemo.«

OPOZORILO NAROČNIKOM

Nekateri naročniki so nam pisali glede oglasov, če mi odgovarjamo za to, da je dotični, ki oglašja, pošten in če mu je vse verjeti. Izjavljamo, da te odgovornosti ne moremo vzeti nase, ker posredujemo potom oglasov le za n a s l o v e prodajalcev, oziroma kupcev. Vse drugo je stvar dotičnih samih, kako posel zaključijo. Da je previdnost začetek modrosti — je pa star pregovor.

Uprava

Novice

Osebnosti

Gospod dekan na Ljubnem umrl. Na Ljubnem v Savinjski dolini je umrl 28. oktobra g. Jožef Krančič, dekan, župnik in duhovni svetnik na Ljubnem v Savinjski dolini. Rodil se je leta 1871 v Rečici ob Savinji in mašniško posvečenje je prejel leta 1895. Pred vojno je služboval v okolici Trsta in je postal župnik na Ljubnem leta 1922 in leta 1928 pa dekan. Imel je dva ugledna brata, od katerih je bil eden župnik v Grižah in eden sodni svetnik v Celju, a sta že oba rajna. Blagopokojni je bil ljubeznive narave, goreč duhovnik in priljubljen pri vseh, kateri so ga poznali. Blagemu duhovniku ostani ohranjen čast in hvaležen spomin!

Kapucinski zlati jubilar umrl. V celjskem kapucinskem samostanu je podlegel 27. oktobra kapi p. Donat Zupančič, bivši provincial ilirske kapucinske province in konzistorialni svetnik naše škofije. Rajni je bil rojen v št. Vidu pri Stični na Dolenjskem. Letos je obhajal zlati jubilej slovesnih redovnih obljub in za božič bi bil zlatomašnik. Jubilar je vodil 12 let ilirsko kapucinsko provinco kot njen prvi provincial. Slovel je kot misijonar ter pridigar in do zadnjega je rad hodil v spovednico. Blagega duhovnika ter jubilara ohranimo v hvaležnem spominu!

Nesreče

Kolesarka si zlomila nogo in roko. V Nasipni ulici na Pobrežju pri Mariboru je zavozila 32 letna kolesarka Marica Župec z vso silo v voz in si je zlomila pri padcu nogo in roko ter je dobila še notranje poškodbe. Prepeljali so jo takoj v bolnišnico.

Dva moška pokopana pod vozom. Na cesti med Sv. Petrom in Sv. Marjeto ob Pecnici se je preobrnil z repo naloženi voz in je pokopal pod seboj 54 letnega posestnika Franca Celcer in 36 letnega hlapca Al. Korpar. Oba sta dobila življenjsko nevarne poškodbe in so ju takoj prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Padel z jablane in se ubil. Franc Bohak, 62 letni posestnik pri Sv. Martinu pri Vurbergu, je obiral jabolka. Po nesreči je padel z drevesa, si je zlomil hrbtenico ter je nekaj ur po ponesrečenju umrl.

Oče osmih otrok smrtno povožen od tovornega avtomobila. Ernest Poteko, 45 letni posestnik iz Vojnika pri Celju, se je podal 28. oktobra z dvema starejšima otrokoma v Celje, kjer je imel opravke na sodišču. Popoldne se je vračal proti domu. Blizu krčme Canjko v Škofji vasi ga je dohitel tovorni avtomobil, kateri je bil naložen s pohoštvom. Ker se Poteko ni umaknil pravilno vozečemu avtomobilu, ga je ta podrl z vso silo na tla. Nesrečni kmet si je zlomil pri padcu križ in je obležal na mestu mrtev. Šofer tovornega vozila nesreče niti opazil ni in se je odpeljal dalje. Smrtno ponesrečeni zapuščala žena in osem otrok od sedem do štirinajst let.

Dva ponesrečena prepeljana v celjsko bolnišnico. V delavnici v Laškem je zagrabila transmisija 37 letnega kovača Jožefa Cerkenik in mu je zlomila levo nogo. — Jožef Senič, 60 letni dninar iz Vojnika, je vozil repo s polja in je padel pod voz. Kolesa so šla čez starejšega moža in

so ga poškodovale po levi nogi in prsih. Imenovana ponesrečenca so oddali v celjsko bolnišnico.

Avto podrl kolesarja. Ignaca Ferdiča, 53 letnega železniškega vratarja v Celju, je podrl avto, ko se je vračal s kolesom iz službe domov v Gaberje. Kolo je šlo čez Ferdiča in mu je zlomilo levo nogo. Ponesrečenca so prepeljali v bolnišnico.

Madžarski avto zgorel. V vasi Liplje pri Planini ob jugoslovansko-italijanski meji je zgorel luksuzni avto avtopodjetnika Fr. Pollaka, madžarskega državljanca, kateri je bil namenjen v Italijo. Škoda znaša 70.000 dinarjev.

Razne požarne nesreče. V Leskovcu pri Krškem je vpepelil nočni požar hišo in šupo, last Vinka Pogačnika, kateri je že dolgo v Ameriki in je prebival v njegovi hiši tesar Ivan Žnidaršič s svojo družino. — V Brdinjah pri Guštajnu je posedal posestnik Ivan Metarnik nedaleč proč od domačije hišico s hlevom, kjer je imela dosmrtno stanovanje neka stara preužitkarica Elizabeta Pašlar z dninarjem Boštjanom Rebernik. Ko sta sedela pri večerji, je začela goreti streha. Ker ni bilo vode, je hiša kmalu pogorela do tal. Starca sta rešila samo kozo in svinjo, zgorelo pa je vse pohoštvo z nekaterimi prihranki in znaša skupna škoda 8000 din. — V Podhomu v okolici Bleda je vpepelil večerni ogenj, kateri je bil podtaknjen, kozolec g. Jana. — Ob pol petih zjutraj se je pojavil rdeči petelin v gospodarskem poslopju posestnika Alojzija Dolenca v Dragonji vasi v občini Cirkovce na Dravskem polju. Ogenj se je razmahnil na gospodarsko poslopje sosedu Štefana Napasta, kateri je poklical na pomoč sosedo in gasilce iz Cirkovce in iz Mihovc. Gasilci so se morali omejiti na zavarovanje sosednjih poslopij, med tem ko so iz gorečih komaj rešili živino. Zgoreli sta obe poslopji in znaša škoda 50.000 din. Pod sumom požiga so orožniki zaprli Dolenca, ker je bil pri treh zavarovalnicah zavarovan za 158.000 din.

Razne novice

Novo bogoslovje za našo škofijo pod streho. Novo mariborsko bogoslovje pod Kalvarijo je obhajalo dograditev 25. oktobra čisto na tihem in v ožjem krogu. Ob tej priliki je bil običajni likof, pri katerem so bili navzoči škof dr. Iv. Tomažič s kanoniki, stavbenika Nassimbeni oče ter sin, banovinski nadzornik te v Sloveniji največje nove zgradbe, delovodja in tehnično osebje gradbene tvrdke Nassimbeni. Škofa in goste so sprejeli delavci na ogrodju stavbe ter jih pozdravili s prisrčnimi vzkliki. Nato je imel s stavbe delovodja gradbeni tehnik Leopold Bauer lep nagovor, v katerem se je v imenu vsega delavstva kmezoškofu dr. Tomažiču ter vsem ostalim činiteljem, ki so pomagali, da je prišlo do te gradbe, ki je dala premnogim pridnim rokam delo in zaslužek, zahvalil. Na pozdrav je odgovoril prevzvišeni vladika, ki je izrekel vsem, kateri so pripomogli, da se je stavba dogradila v surovem stanju, prisrčno zahvalo. Škof je zaključil zahvalni govor z besedami: »Gradbeno podjetje prosim, naj izplača tukaj pričujočim delavcem in sotrudnikom poleg



VELIKA
SLABNIKOVA
PRATIKA
je izšla
1939

dnevne plače priboljšek — vsakemu po 25 din, voditeljem dela pa 30 din. V ta namen izročam 3000 din.«

Jubilej ljubljanske radio-oddajne postaje. V minulem tednu je obhajala ljubljanska radio-oddajna postaja desetletnico, od kar poučuje, zabava in navdušuje ne samo naša mesta ter trge, ampak že tudi naše vasi in se javlja s svojim priljubljenim kukanjem.

Knjižno nagrado za 100 din in več manjših po 50 in 25 din nudi ravnokar izšla »Družinska Pratika« za leto 1939 vsakomur, ki bo med srečnimi reševalci zelo lahke nagradne uganke. Zato ne odlašajte z nakupom! 1521

Dražba zastavljenega blaga v mariborski zastavljalnici, Gregorčičeva ulica 6, bo dne 16. novembra 1938. Začetek ob devetih dopoldne. 1583

Obžalovanja vredni slučaji

Kar dva vloma v enem dnevu v Mariboru. Dne 26. oktobra med 14 in 16 se je priklatil neznanec s ponarejenim ključem v stanovanje gostilničarke Frančiške Filipič v Tattenbachovi ulici v Mariboru. V spalnici je odprl z dletom dve omari, iz katerih je ukradel dve kaseti. Eno kaseto je vzel s seboj, drugo je izpraznil. V izpraznjeni kaseti je bilo 8000 din, ena polica ter hranilna knjižica Spodnještajerske hranilnice. V kaseti, katero je vzel vlomilec s seboj, je bilo več zlatnine ter nakita in 900 din. Skupna škoda znaša 20.000 din. — Isti dan je bilo vlomljeno v Stritarjevi ulici v stanovanje tovarniškega delavca Antona Kavšeka. Vlom je bil izvršen, ko sta bila mož in žena zaposlena v tovarni. Škode je za 5000 din.

Vlomilska in tatinska deteljica prijeta. Mariborska policija je zaprla nevarno vlomilsko in tatinsko deteljico: delavca Bruna Gajšeka, raznašalca kruha Adolfa Pinterja in delavca Feliksa Germa. Aretirani so zagrešili devet vlovov in tatvin ter so pokradli 20 koles. Vlomljali so najraje v pralnice v Magdalenskem predmestju, v Studencih in Novi vasi. Tako so ukradli 6. februarja izvoščku Antonu Moglu za tisoč din konjskih odej; 23. in 27. marca so vlomili v drvarnico Petra Vitka v Murkovi ulici. Prvič so odnesli razno ključavničarsko orodje, vredno 900 din, drugič pa 42 kg težak primož ter dve preprogi v vrednosti 1600 din. Dne 28. aprila so bili izvršeni trije vlomi v železničarski koloniji. Ivanu Kranjcu, Francu Branizelu in Gabrijeli Rotar so odnesli razno mizarsko orodje, mokro perilo iz pralnice, več kokiši ter eno kolo. Vse skupaj je bilo vredno 2700 din. Dne 18. avgusta so izvršili dva vloma v pralnice v Delavski ulici 8 in 10 pri Zofiji Živko in Mariji Kljucar. Odnesli so za 1300 din perila. Orodje in perilo je policija pri teh vlomilcih po večini našla ter ga je izročila lastnikom. Gajšek in Pintar sta tudi na veliko kradla kolesa, jih predelovala in razprodajala, pri tem pa jima je pridno pomagal Germ. Odprodajali so tudi posamezne dele koles, nekateri, ki jih niso rabili, pa so odvrgli. Imeli

so celo mehanično delavnico. Prijeti in razkrinkani uzmoviči le deloma priznavajo očitane zločine. Policija upa, da iz te tolikanj drzne tatinske deteljice iztisne še razne druge grehe, kateri se niso dali dokazati koj po aretaciji.

Hitro prijeta tata. V trgovino Jakoba Laha na Glavnem trgu v Mariboru sta prišla 26. oktobra dva mlajša ter lepo oblečena moška, katera sta zahtevala blago za srajce. Ker ni bilo v trgovini za nju nič prikladnega, ju je povabil pomočnik v skladišče, kjer je večja zaloga raznega blaga. Med tem, ko si je eden od njiju ogledoval blago, je drugi ogledoval police in izmaknil dve bali, skupno 70 m, v vrednosti okrog 1500 din. Kupila sta za 75 din ter odšla. Pomočnik pa je pravočasno opazil tatvino ter jima je sledil. Ko sta opazila, da ju zasleduje, je eden pričel teči proti mestu, drugi pa se je zatekel naravnost na dvorišče policijskih zaporov. Oba je policija hitro ujela. Ugotovili so, da sta to dva brezposelna, in sicer krojaški pomočnik Tavželj iz Logatca in brezposelni natakhar Razinger z Jesenic. Priznala sta tudi, da sta se pripeljala v Maribor z namenom, da izvršita kako večjo tatvino, katera bi ju založila z denarjem.

Nepoštena nečakinja. Amalija Ledinek, posestnica v Radvanju pri Mariboru, je prijavila orožnikom v Studencih, da ji je zginilo 13.000 prihranjenih dinarjev. Ledinekova je osumila zgina tisočakov 16 letno nečakinjo Tončko, katera jo je pogostoma obiskovala in je vedela, da hrani teta znatno prištedeno vsoto. Orožnikom je 16 letna nečakinja priznala tatvino tisočakov. Na sled so ji prišli na ta način, ker je postala vsa okolica pozorna na njeno razsipnost. Kupila si je kolo, obleko, razne igrače ter je na vse mogoče načine razmetavala denar. Svoji prijateljici je podarila 8000 din, s katerimi si je kupila potem kolo in razno obleko. Neki sorodnici je dala denar za popravilo zobovja. Nekaj denarja so pri njej in pri njeni prijateljici še našli, večji del pa je izgubljen.

Neusmiljen kolesar. Na cesti pri Bresternici v župniji Kamnica pri Mariboru je povozil neznan kolesar desetletno deklico in jo je pustil na cesti s strto nogo.

Brat povzročil smrt brata. V Starih Slemenih pri Konjicah je došlo do pretepa med Žebekovima bratoma. V pretepu je brat smrtnonevarno poškodoval s kolom na glavi 33 letnega Ludovika Žebek, kateri je podlegel poškodbam v celjski bolnišnici.

Mlad slepar pod ključem. V Celju je vtaknila policija v zapor zaradi dveh sleparij Karla N. iz Celja, 18 letnega trgovskega vajenca. Fant je naslovil na nekega celjskega trgovca pismo, v katerem piše v imenu očeta, ki naroča knjige za sina. Trгоvec je poslal vajencu knjige, katere je slepar prodal drugim dijakom. Nekemu moškemu je dalje ponudil v Budimpešto zbirko znamk, katerih sploh ni imel, a je prejel na račun prodaje od Budimpeščana 2000 din. Mladega sleparja bo treba pošteno prijeti za ušesa, sicer se bo razvil v prav nevarno prikazen za človeško družbo.

Obsežne sleparije s tombolskimi kartami razkrinkane. Po daljšem času je uspelo oblasti, da je razkrinkala ob priliki tombole v Kranju celo družbo, katera se je

vozila od ene tombolske prireditve na drugo, pobrala na sleparski način glavne dobitke, jih prodala ter zginila. Po uvodni preiskavi in Kranju so bili v svrhu nadaljevanja postopanja izročeni v zapore ljubljanskega okrožnega sodišča: Janko Rotman, poročen, zasebni uradnik, rojen 1911 v Dobrenju pri Mariboru, stanujoč v Studencih; Edvard Tomažič, samski, piskrovez, rojen 1911 v Bolzanu na Tirolskem, pristojen v Ptuj, stanujoč v Sp. Bregu pri Ptuj; Avgust Pal, samski delavec, rojen 1920 v Tržišču pri Ptuj, tam stanujoč; Albin Širec, samski, mizarški pomočnik, rojen 1912 v Tržišču pri Ptuj, stanujoč v Spodnjem Bregu, in Fran Bobič, poročen, delavec, rojen 1902 v Beli cerkvi pri Novem mestu. Omenjena sleparska organizacija je poskusila srečo na tomboli v Hrastniku meseca septembra. V Hrastniku oddano tombolsko karto je ponaredil Albin Širec ter jo je izročil Palu, kateri je zadel motorno kolo. Pal je takoj po tomboli pod ceno prodal zadetek. Moško kolo, katero je bilo kot četrti dobiček na hrastniški tomboli, je zadel Dušan Bobič, kateri ga je prodal za 600 din in je podaril prirediteljem tombole 50 din, z željo, da njegovo ime ne bi bilo objavljeno v časopisju. V tem primeru gre sigurno za Franca Bobiča, ki je med aretiranimi. Prijeti ptički so dalje priznali, da so zadelo osebni avtomobil, sobno opravo in moško kolo v Murški Soboti, motorno kolo v Žalcu in v Domžalah, motorno kolo in enega vola na Vrhniku, radio-aparat v Celju, sobno opravo v Mariboru, moško kolo na Ptujski gori, osebni avtomobil v Slovenjgradcu in moško kolo v Št. Vidu pri Ptuj. Tudi pri tomboli v Štrigovi so poskusili z goljufijo, a baje niso nič dobili.

Nepošten kolesar. V Ljubljani na Gosposvetski cesti je zgubil zadnje dni nekdo rdečo usnjato torbo, v kateri je bila kuverta z 20.000 din. V torbi so še bila razna pisma in naslovi na dr. Gerharta Guhlerja, kateri se je nahajal tedaj na Bledu. Po izpovedi prič je torbo pobral lepo oblečen ter kakih 30 let star kolesar, kateri se je odpeljal proti glavni pošti in ga policija ni mogla izslediti.



Pri delu

se prav lahko prehladite, a mnogokrat nastane iz brezpomembnega prehlada resna

in dolgotrajna bolezen. Vzemite zaradi tega že pri prvih znakih bolezni svetovno znane



ASPIRIN

TABLETE Z BAYER-JEVIM KRIŽEM.

Oglas reg. pod št. be. 487 od 10. 4. 1934.



Drzno tolovajstvo. V Zavinah v župniji Zagorje ob Savi so vlomili trije s sajami pomazani tolovaji v hišo Jožefe Drnovšek. V gornji sobi je spala vdova Drnovšekova, sin Janez, ki je čevljar, pa spodaj. Razbojniki so se lotili najprej Janeza, katerega so zvezali in so zahtevali od njega med udarci denar. Pobrali so 4000 din vredno zlato verižico, 250 din vredno zapestno uro in 50 din gotovine. Zvezan je moral Janez k materi, kateri so izmaknili iz omare 600 din in dve hranilni knjižici. S plenom drzneži niso bili zadovoljni, ampak so hoteli izsiliti iz obeh še večje vsote. Vlomilci so tako grozili obema, da je sin Janez priznal, da je pred dnevi posodil sosedu Klančičarju 1000 din. Prisilili so gospodinjno, da je morala iti v spremstvu enega razbojnika k sosedu in zahtevati vrnitev posojene vsote. Šele pri Klančičarju se je posrečilo, da sta napadena mati in sin pregnala s pomočjo sosedov in z vpitjem na pomoč drzne napadalce, kateri so se zgubili v noč s tem, kar so Drnovšekovima prvotno oropali.

Izreden zločin v sodni dvorani. V Cerknici na Kranjskem je bil na sodišču za višjega oficijala Anton Rožanc. Imenovani je zagrešil v službi težke prestopke in je prišel v disciplinsko preiskavo, katera se je vlekla 14 dni in je bila poverjena cerkniškemu sodnemu starešini g. Francu Slabetu. Med zasliševanjem v sodni dvorani je 27. oktobra oficijal Rožanc nenadoma potegnil samokres. Ustrelil je sodnega starešino pod srce, samega sebe pa tako, da je obležal mrtev. Posredna in edina priča strašnega dogodka je bil sodni sluga, ki je stal na hodniku, ko sta odjeknila iz dvorane smrtonosna strela in je zadeti starešina zaklical: »Pomagajte, pomagajte!« Smrtno nevarno ranjenega sodnega predstojnika so prenesli na njegovo stanovanje ter so poklicali dva zdravnika in duhovnika, ko je bil obstreljen še pri zavesti, a je močno krvavel. Starešina Slabe je bil v Cerknici zelo priljubljen ter ima ženo s štirimiroci.

Dobroto prenočišča vrnil s tatvino. Na Vrhovu pri Radečah se je priklatil k posestniku Francu Radenškemu neznanec in

je prosil za prenočišče, katero je tudi dobil. Domači so mu celo dovolili, da se je grel pri peči in si je sušil srajco ter obleko. Ko je bil tujec nekaj trenutkov sam v hiši, je ukradel iz omare 500 din ter pobegnil. Vaščani so se lotili zasledovanja in so zalotili tata pred trgovino g. Magdalencia, kjer je grozil zasledovalcem s samokresom, a so ga le zgrabili, razorožili ter so ga izročili orožnikom. Orožniki so ugotovili, da gre za nekega brezposelnega zidarja iz Šmarja pri Jelšah. Aretirani je priznal tatvino in so dobili pri njem ukradeno vsoto.

*

Slovenska Krajina

Dobrovniki. Pretekli dnevi so se vrnil s sezonskega dela delavci, ki so pred nekaj meseci s težkim srcem zapustili kraj, kjer so zagledali luč sveta, in še težje starše, ki so jim dajali prve dobre nauke za življenje ter jih učili sklepati roke k molitvi. Pri odhodu so nekateri gotovo mislili: »Bog ve, če bomo še kdaj živi in zdravi videli razor, kjer smo se kot nedolžni otroci igrali, ko so orači v potu svojega obraza orali, košate hrase, kjer smo v prijetni senci sedeli in si pripovedovali zanimive zgodbe, ko so kosci kosili.« In pravilno je bilo njihovo premišljevanje; kajti sedaj, ko so se veselili in zadovoljni z zaslužkom vračali v ožjo domovino, so nekateri na povratku malo globlje pogledali v kozarec. In ravno to dejstvo je bilo usodno za našega mladega rojaka I. I. Po neprevidnosti je dejal nogo pod vlak, na kar mu je isti roko in obe nogi odtrgal. Nesrečnega so takoj spravili v bližnjo bolnišnico, kjer se bori s smrtjo.

Lendava. Prejšnji teden je bil pri nas vojaški manever, zato je bilo tu nekoliko več vojaščine kakor običajno. Nekateri malovernejši ljudje so v tem že videli pretečo vojno nevarnost in so začeli raznašati govorice, da bo kmalu vojna, ker vojaščina razmerja teren za vojaške postojanke. Vse te govorice pa so brez vsake resne podlage, zato se naj vsi oni, ki so jih te govorice zbegale, umirijo. Kajti vojna nevarnost je, kakor nam je razvidno iz dnevnih poročil, odstranjena.

Odranci. Skoro vsem je znano, da v naši in turniški občini niti 1% zemlje ni pokrit z gozdom, zato nam stalno primanjkuje kurjave. To čutimo posebno sedaj, ko se bliža zima z bliskovito naglico, a naši »drvotani« so še prazni. Drva smo že večinoma kupili, a zaradi živalske bolezni, ki je prej razsajala po nekaterih krajih našega okraja, jih z govejo živino ne moremo spraviti domov, ker še goveja živina ne sme preko mej teh krajev. Ker o bolezni ni več sledu in govorice in mi ne moremo plačati dragih prevoznikov za prevoz drv, zato se s prošnjo obračamo na oblast, da dovoli prehod goveji živini, da si lahko drva spravimo domov. — Kakor smo poučeni, drva iz Motvarjavskega gozda vozi največ špediter g. Pergar iz Turnišča. Toda vsi zaradi slabih gmotnih razmer ne moremo plačati prevoza, za bi bilo potrebno naši prošnji čimprej ugoditi.

Renkovi. Prejšnjo nedeljo je priredila gostilnarka gospa Koren veselico, tako zvano kolinsko večerjo, ki se ji pa nikakor ni obnesla, kajti med zabavo je prišlo do preprirov in pretepa, zaradi tega so ji polomili precej inventarja in trpi

Dolžnost vsake žene je, da pazi na redno vstopnico, ki jo doseže z naravno »Franz-Josefovo« grenko vodo, ako jo jemlje vsak dan v manjši množini. Prava »Franz-Josefova« voda deluje milo, prijetno, naglo in zanesljivo. (Oe. reg. S. br. 30.474/35.)



Koledar Slov. gospodarja

Od nekdanj tako priljubljen koledar je zopet v tisku. Izšel bo ob koncu oktobra.

Poslajte takoj naročilnico!

Uprava »Slov. gospodarja«
Maribor, Koroška 5

več škode kot ima zaslužka. Vseh krivcev, uničevalcev tuje lastnine namreč ne more izslediti.

Turnišče. Prejšnji teden so žalostno zvonili naši zvonovi ter naznanjali smrt družinskega očeta Koimana Ivana, ki zapušča mlado ženo s tre-

Društvene vesti

Kebelej na Pohorju. Vsepopovsod širom Slovenije so se vršili letos številni tabori. Tudi Kebelej na Pohorju je proslavil svoj mladinski dan meseca oktobra. Vreme je bilo precej ugodno, ljudstva je bilo mnogo iz vseh krajev. Navzoči so bili tudi: g. okrajni načelnik in g. arhidijakon iz Konjic ter drugi dragi gostje. Udeležila sta se tudi fantovski odsek iz Cadrana v krojih pod vodstvom podpredsednika Jožefa Leskovar in dekliški krožek pod vodstvom predsednice Jožefe Sternad. Z veliko pozornostjo smo poslušali navduševalne besede govornikov. Po zborovanju smo proslavili spominski dan, oziroma obletnico kraljeve smrti z dveminutnim molkom, godba iz Loč pa je zaigrala državno himno. Popoldne je priredil fantovski odsek in dekliški krožek Petančičevo igro »Deseti brat« na prostem pod vodstvom Fr. Hojnika. Igra je izpadla nad vse zadovoljivo. Vsem sodelujočim gre zato najlepša zahvala. Dobiček od igre je namenjen za zgradbo Slomškovega doma na Keblju.

Selnica ob Dravi. V novem Slomškovem domu bo v soboto, 5. novembra, ob osmih zvečer in v nedeljo, 6. novembra (na bratovsko nedeljo), ob treh popoldne prva prireditve. Na sporedu je zelo lepa igra v petih dejanjih z naslovom »Žena brez imena«. Prosvetno društvo »Čitalnica« vjudno vabi občinstvo od blizu in daleč, da v obilnem številu poseti prvo prireditve v novem domu.

Negova. V nedeljo, 6. novembra, po večernicah uprizori tukajšnje Prosvetno društvo v graščinski dvorani pretresljivo dramo iz svetovne vojne: »A njega ni...« Prijatelji dobrih iger, domačini in sosedje, pridite, da obudimo spomine na grozote svetovne vojne.

mi nepreskrbljenimi otročički. Smrt je prišla naglo in nepričakovano, zato jo družina tem huje občuti. Pokojniku, ki je v najlepši moški dobi zapustil to dolino solz, naj bo zemlja lahka, a zapuščen družinici izrekamo iskreno sožalje! — Isti teden je v soboški bolnišnici umrl Denša, ki je bil dolgo priklenjen na bolniško posteljo. Bog mu daj nebeški raj, a soprogi naše sožalje

Naši rajni

Prevalje. Umrl je v starosti 80 let Žak Rudolf v Winklernu na Koroškem. Bil je že za časa Avstrije vedno zavezen Slovenec in večkratni predsednik Katoliškega izobraževalnega društva v Prevaljah. Naj mu bo zemlja lahka — žalujemo pa naše sožalje!

Sv. Jurij v Slov. goricah. V kratki dobi enega tedna smo položili k večnemu počitku pet dobrih mož. Kot peti je umrl 24. oktobra bivši cestar Ivan Fras. Bil je cestar 13 let in je vestno vršil svoje težavno delo, dokler ga ni priklenila bolezen na bolniško posteljo. Štiri leta je prenašal težo boleznin ves vdan v voljo božjo, saj je črpal moč za trpljenje v sv. obhajilu, katerega je večkrat prejel. Rajni je bil dober in skrben oče svojim šesterim otrokom. Bil je tudi dolgotletni naročnik »Slov. gospodarja«, katerega je zelo rad čital, tudi tedaj v svoji bolezni. Ko že sam ni mogel več čitati, je prosil domače, da mu je kateri čital na glas. Rajni je izrazil željo, da bi rad umrl takrat, ko bo največ rož. In res, sedaj, ko je povsod polno jesenskega cvetja, je umrl. Njegov grob je bil ves zagrnjen z vencami in šopki. Na dan pogreba so mu na domu zapeli slovo fantje pod vodstvom g. kaplana, prav tako tudi ob grobu. Rajnim naj bo Bog plačnik — preostalim pa naše sožalje!

Sv. Jurij ob juž. žel. Znana pesem poje: Prav lepa je šentjurska fara. Mi pa smo na to svojo lepo zemljo tudi ponosni in se ne damo »dati pod koš«. Ponosni smo tudi na fantovski odsek in prosvetno društvo. Letos junija sta priredila prosvetni tabor, ki je bil priznan kot eden najlepših in največičastnejših. Tabor je počastil tudi slovenski ban g. dr. Marko Natlačen. Na taboru je 4000 ljudi izpovedalo soglasje svojega mišljenja z načeli naših društev. Naši mladi pa so v obilnem številu pohiteli tudi na druge tabore: v Braslovče, št. Peter, Laško, k Sv. Križu in še drugam. V Ljubljani je korakalo v sprevedu blizu 150 članov in članic od Sv. Jurija. Po letošnjih prireditvah pač lahko uvidijo vsi, da z našo mladino in z našimi organizacijami ne bo nihče več pometal, ker naše organizacije so last naroda, ki bo to svojo last znal tudi vedno braniti in ohranjati!

Koledarček Zveze fantovskih odsekov. Vsi odseki, ki so prejeli koledarček Zveze fantovskih odsekov, naj jih čimprej razpečajo in pošljejo zbrani denar po priloženih položnicah. Če želi kakšen odsek, da mu še pošljemo koledarčke naknadno, naj to sporoči z navedbo števila izvodov. Pripominjamo, da letos Prosvetna zveza ne bo izdala posebnega koledarčka, zato agitirajte za koledarček tudi med članicami dekliških krožkov in ostalimi člani Prosvetnih društev.

Vse različne tiskovine

naročajte v

Tiskarni sv. Cirila — Maribor

Strelovodi proti toči

V francoski pokrajini Bordeaux, kjer prospeva znano izvrstno »bordoško« vino, toča v poletju — prav tako kot pri nas — leto za leto uničuje vinski pridelek. Toče so se skušali braniti s streljanjem in drugimi sredstvi, toda vse to ni nič pomagalo.

Neki župnik, ki je stanoval zraven cerkve na vinorodnem griču, pa je opazil, da toča redno prizanaša trtam v neposredni okolici cerkve, dočim v okolici uniči vse. Sprva je to pripisoval božji pomoči, vendar ga je pri tem motilo to, da toča ni prizanašala okolicam drugih cerkva v pokrajini. To ga je nagnilo, da je začel pojav znanstveno proučevati. Iz meteoroloških knjig (meteorologija je nauk o vremenskih pojavih) je zvedel, da nastaja toča v oblakih, ki so močno naelektrizirani. Sedaj mu je bilo jasno, zakaj je toča baš vinogradom v okolici njegove cerkve prizanašala. Na strehi in zvniku omenjene cerkve so bile namreč nameščene kot okras številne železne konice, ki so bile enakomerno razvrščene po vsej zgradbi. Prišel je do zaključka, da baš te železne konice varujejo okolico pred točo, ker delujejo slično kot strelovod, in odvajajo elektriko iz z elektriko napolnjenih oblakov, ki delajo točo, v zemljo, s čimer je nevarnost toče odstranjena.

Ta svoja dognanja je omenjeni župnik sporočil vinogradnikom in na njegovo priporočilo so le-ti začeli združnim potom staviti po vinogradih lesene drogove s koničasto železno rozeto na gornjem koncu. Železno konico na zgornjem koncu droga so z žico spojili z zemljo, kakor je to napravljeno pri strelovodih. Takšne lesene drogove z železno konico na zgornjem koncu so postavili po vsej okolici, in sicer na vsakih tisoč kvadr. metrov (deset arov ali 5—6 na oral) v primerni razdalji po dva.

Da je ta način borbe proti toči res uspešen, je najboljši dokaz to, da je danes v Franciji že čez tisoč zadrug, ki jim je edini namen, da po vinogradih stavijo omenjene drogove ali bolje rečeno strelovode proti toči. Zadruga so združene v zvezo, ki ima svoj sedež v Bordeauxu. Zveza ima celo že svoje tovarne, ki izdelujejo vse pripomočke za stavljanje omenjenih strelovodov.

Stvar je zanimiva in vsekakor kaže, da bi o tem začeli misliti tudi pri nas. Tozadnevne poskuse bi naj napravila banska uprava. Če bi se pokazal uspeh, bi bil to najboljši način zavarovanja proti toči, ki bi bil hitro in lahko izvedljiv, ter združen z manjšimi stroški kot pa plačevanje visoke zavarovalnine. Na ta način bi bilo mogoče pokreniti zavarovanje proti toči z mrtve točke.

★

Brezbožnik se jezi

Kljub vsem preganjanjem vere v Rusiji od strani brezbožnikov se vera vendar ne da zatreti. In to brezbožnike jezi. List »Vozroždenie« v Parizu prinaša članek iz zadnjega »Brezbožnika«, ki se tako-le glasi:

V dejanju so ovržene vse trditve, da se je pri ljudstvu v Moskvi pomnožil odpad od vere. Nasprotno, poročila dokazujejo, da je verska misel napredovala v šolah. Celotno komsomolci so ob času različnih sku-

šenj molili in celo duhovnikom so se priporočali, da bi jim za skušnje izprosil božjo pomoč. Pri mladini, ki ni organizirana v Komsomolu, je vera v pomoč molitve še bolj očitna.

Na raznih šolah v Moskvi in v okolici Moskve je bila koncem učnega leta učenec dana naloga: Velika noč in prvi maj. Upanje, da bodo šolarji bolj cenili proletarski maj kot popovsko veliko noč, se ni izpolnilo. V polovici nalog opisujejo šolarji, kako so pričakovali veliko noč, pekli in blagoslavljali so velikonočne kolače, krasili so pisanke (piruhe), hodili so v cerkev in se razgovarjali.

Tudi v vasi poslani agitatorji opisujejo enake primere. Bolj premožne kolhoznice so vabile prišlece, da bi pokusili kolače in sol. Po obedu ali večerji so pa gospodarjeva deca izpraševali goste: Zakaj se ne prekrižaš, preden ješ?

Ob koncu avgusta se je vršilo zborovanje zveze brezbožnikov za moskovsko oblast. Na zborovanju se je ugotovilo, da je vseh brezbožnikov v moskovski oblasti 227.000, a borba z vero kljub temu umira. Te borbe se ne udeležujejo poveljniki vojaških oddelkov in tudi ne učitelji. Ljudstvo se pa itak ne udejstvuje v boju zoper vero.

Taka žalostna poročila prinaša »Brezbožnik« po dvačsetletnem preganjanju vere.

Tudi berlinsko »Novoe Slovo« prinaša poročilo iz »Brezbožnika«:

List »Brezbožnik« opisuje dosežene uspehe verskih propovednikov v okolici Moskve. Tako n. pr. sta v vasi Borisovo poleg postaje Caricino (zdaj Lenino) dve cerkvi — ena patriarhalna, druga starobredna. Duhovniki so trije. Ob nedeljah je v cerkvi mnogo mladih žensk z otroci. Na koro pojo ženske. V vasi je 300 dvorov (hiš), v kolhozu jih je pa le 183. Kolhoz zato ne napreduje, ker vodstvo kolhoza zapoveduje, da se mora ob nedeljah in praznikih delati. Sploh pa tudi del kolhoznikov ob nedeljah ne dela.

V vasi so se ohranili isti odnosi do »molokanov« (verska ločina) kot so bili pred revolucijo. Njihovo versko učenje je zelo

Dopisi

Cvetkovec. Kulturno-prosvetni odsek prostovoljne gasilske čete priredi na lenartsko nedeljo, dne 6. novembra, po večernicah v šoli pri Sv. Lenartu veselo igro »Hribovcik«. Pred igro se vrši tudi vaja gasilske čete z motorno brizgalno pred šolskim poslopjem. Vstopnina običajna. Vsi prijatelji gasilstva in lepe igre prav iskreno vabljeni! Na pomoč!

Rogatec. Od 900 volilcev v naši občini nastopa izven slovenskih strnjanih vrst brezpomembna skupnica do 60 političnih mešetarjev, odbran, nagnit sad, ki ga je naše ljudstvo po zdravem in treznem preudarku dokončno izločilo. Ta izgubljenost, z vseh vetrov skupaj nanešena skupnica, ki je našemu trgu leta in leta diktirala, išče utehe in pomoči pri enakovrednih mešetarjih iz okolice, ki so se vselili iz druge banovine, pa pozabljajo kot njihovi učitelji, da se znamo vprašati, komu in zakaj nudimo tako gostoljubno streho! Število dr. Ogrizkovih pristašev raste iz dneva v dan, moč slovenstva, moč malega človeka je tako številna, da raznih pribočnikov in generalov ne sprejemamo, kajti ti generali, ki trobijo sede s polnimi prsi za Živkoviča-Jevtič-Mač-



BATERIJE CROATIA

žepne anodne-ogrevače, izdeluje samo domača tvornica

IVAN PASPA I SINOVI
ZAGREB, NOTURASKA 69

napredovalo. Voditelji »molokanov« služijo v moskovskih sovjetskih zavodih. Do leta 1937 so prav pogosto opravljali svoje molitve, zdaj morajo pa prositi za vsak primer pri oblasti za dovoljenje.

V Borisovi so se okrepili tudi »brezpovpci«. Za središče imajo dom dveh sester. Sestri se smatrata za redovnici. Njuno stanovanje krase stare ikone (podobe). Bogoslužja ne opravljata, a ob praznikih prihajajo k njima znanci in ena izmed njih opravlja takrat duhovna opravila. —

Taka poročila prinaša »Brezbožnik«. Kar poroča, ni pravo krščanstvo, a se vendar jezi, ker krščanstvo še ni in tudi ne bo uničeno. A. K.

NOVE KNJIGE

Bogu hvala. To je molitvenik, katerega besedilo je sestavil monsignor Vreže. Molitvenik ima pri oddelku sv. maše na vsaki drugi strani večbarvno sliko. Poleg slike je razlaga sv. maše v rdečem tisku, nato pojasnilo oltarne slike, ki predstavlja trpljenje Kristusovo, besedilo iz sv. pisma, na sklepu pa še molitev za dotični del sv. maše. V molitveniku so tudi vse druge potrebne molitve. Križev pot je tudi prirejen za barvanimi slikami. Cene so sledeče: rdeča obreza 22 din, zlata obreza 24 din, usnje 32 din, vatirano usnje pa 36 din.

Oče naš. Slikanica za pouk in darilo primerna. Knjižica obsega barvane slike za vsak člen očenasa, poleg pa še primerno pesemco. Slike je napravil O. Gaspari. Cena lepi vezani knjigi je 24 din.

Zdrava Marija. Slikanica z izredno lepimi barvanimi slikami. Za vsak člen molitve Zdrava Marija je posebna slika in poleg teh še naše najlepše Marijine pesmi. Slike so od Ars sacra, München, besedilo pa je priredil dr. Fr. Sušnik. Cena 17 din.

Rožni venec. Vsi trije deli rožnega venca v barvanih slikah, besedilo rožnega venca s primerinim opisom iz sv. pisma. Slike so od Ars sacra, München, besedilo pa je priredil dr. Fr. Sušnik. Cena knjigi 19 din.

kov sporazum in skupen nastop pri volitvah, morajo imeti pomočnike, ki jih bodo tolažili na dan obračuna, ko bodo stale na eni strani strajane dr. Ogrizkove vrste, na drugi strani pa peščica mešetarjev iz skupnega gnezda Jevtičevcev, Kramarjevcev in podobnih tičev, ki so izgubili in zatajili svoj dom. Leta 1935 je volilo nekaj občanov Mačkovo listo, da izrazijo ogorčenje in protest batinaški Jevtičevi vladi, zato pa ne vlečejo sedaj vabe, prošnje in grožnje mešetarjev, ki hočejo pridobiti naš narod za Jevtič-Živkovič-Mačkovo listo, kajti volilec ni ostalo prikrito, da hoče Jevtičev kandidat z Mačkovim klobukom najti milost v njihovih vrstah. Pri zadnjem sestanku, ki so ga imeli v Rogatcu generali političnih mešetarjev in slovenskih nasprotnikov, so ves večer tuhtali, kako naj zatajijo narodu, da je vzel Maček na listo Jevtiča in Živkoviča, soglasno so pa se ti možje izrekli: lažimo, lažimo, lažimo ter se izgovarjamo, da to ni res, lažimo tako dolgo, da bomo sami verjeli, drugače ne dobimo niti enega glasu, dr. Ogrizka pa tudi ne moremo voliti, ker nas ljudje tiščijo iz svojih vrst ven.

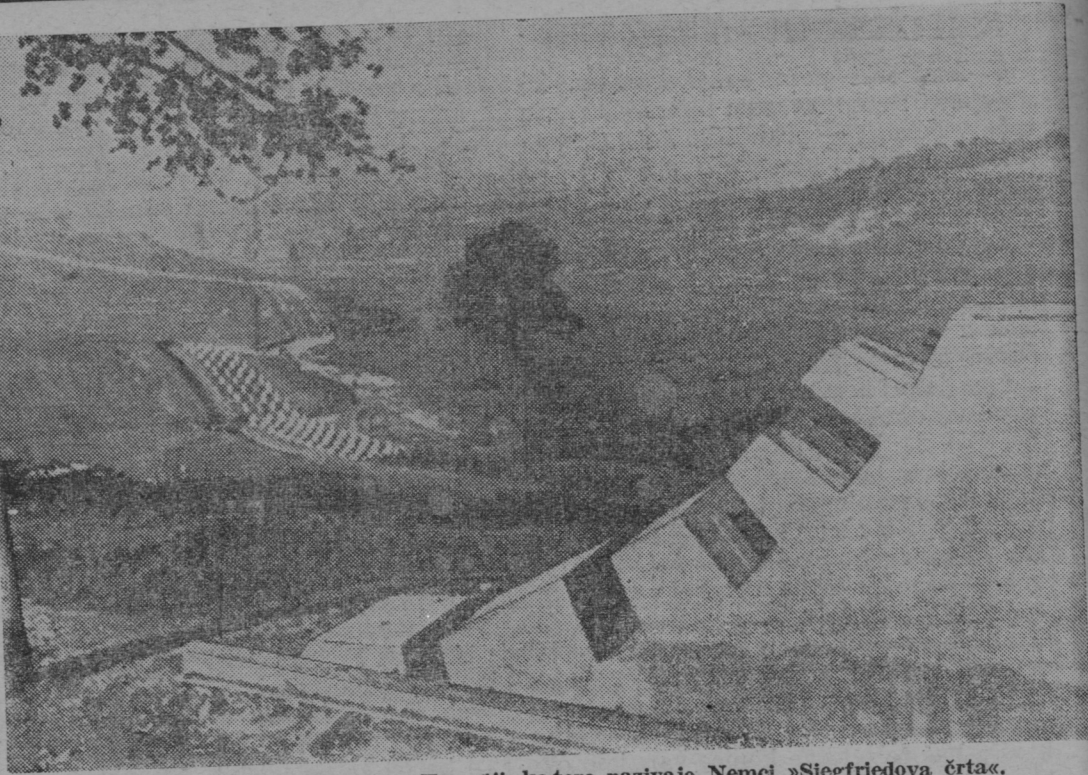
Osmrtnice, žalne podobice, žalna pisma
v Tiskarni sv. Cirila — Maribor, Ptuj



Vojvoda Kentski s soprogo, novi guverner
angleškega dominiona Avstralija



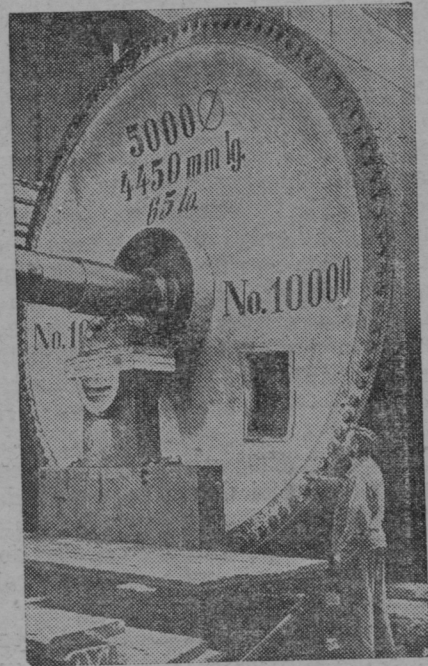
General Doihara, politični agent japonske armade
na Kitajskem



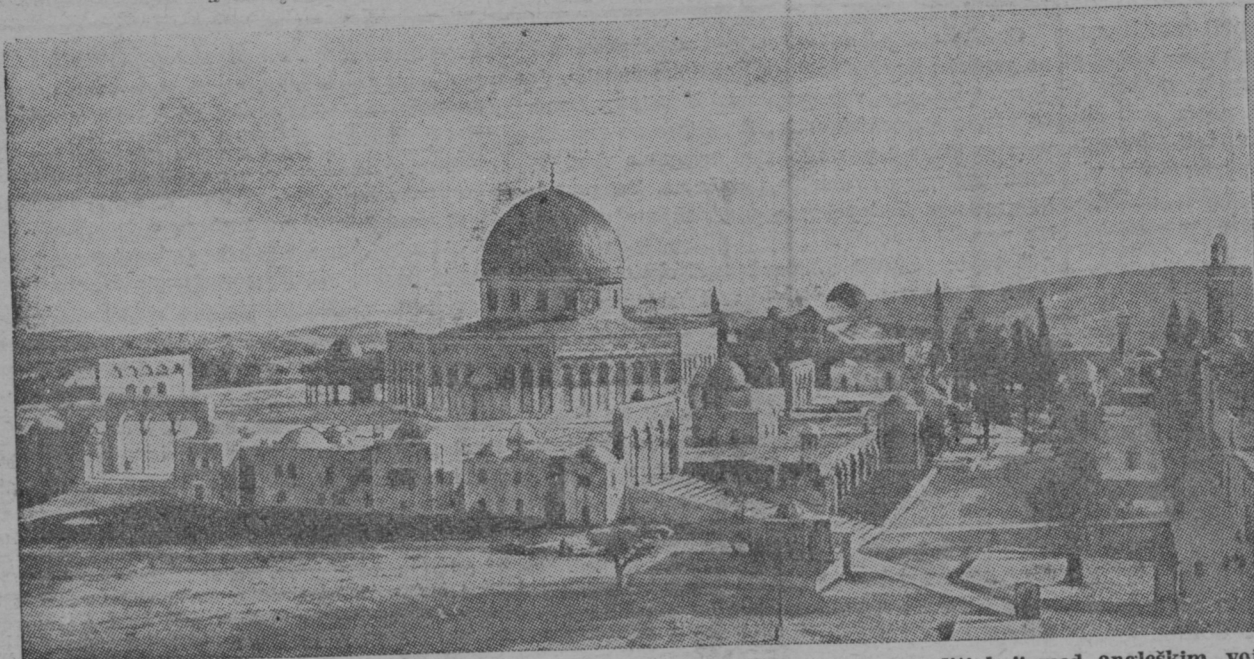
Nove nemške utrdbe napram Franciji, ka tere nazivajo Nemci »Siegfriedova črta«.



Lloyd George, znameniti med svetovno vojno de-
lujoči angleški politik, se ukvarja s 75 leti samo s
kmečkim gospodarstvom in ga vidimo na sliki v
razgovoru s svojim uslužbencem.



Največji valj za nemško papirnico v Stettinu so
dogradili te dni. Orjak tehta 65.000 kg.



Znamenita Omarjeva mošeja v starem Jeruzalemu, kjer so bili v zadnjem času srđiti boji med angleškim vojaštvom in arabskimi vstaši. —
Desno: Judovska straža v razburkani Palestini.





Voditelji arabskih upornikov v Palestini

Silovit požar na francoskem

Francosko pristaniško mesto Marseille, kjer je bil umorjen pred leti naš kralj Aleksander, je zadela 28. oktobra strašna požarna nesreča. Ogenj je izbruhnil v največji trgovski hiši v »Nouvelles Galeries« v oddelku za papir v središču mesta. Goretje je začelo v tretjem nadstropju ogromne hiše in se je požar tako naglo širil, da niso utegnili nameščenci rešiti drugega nego golo življenje. Omenjena trgovska hiša je bila v eni uri v vseh nadstropjih v plamenih in na kako uspešno gašenje ni bilo niti misliti. Gasilcem so priskočili na pomoč gasilski parniki, kateri so začeli sipati vodo po ogroženem delu mesta. Požar se je razmahnil na bližnji največji hotel v Marseilleu, hotel »Noailles«, v katerem so stanovali med kongresom francoske radikalne stranke ministrski pred-

sednik Dalladier, zunanji minister Bonnet in še več drugih ministrov ter razni vodilni člani stranke. Ogenj je zajel ta hotel ob treh popoldne. Od tega hotela se je vžgala šestnadstropna palača, dva večnadstropna hotela in veliko poslopje hotelske družbe »Air France«. Na pomoč so pribrzeli gasilci iz sosednjih mest, da so kolikor toliko zajezili ogromno nesrečo, ki se je širila skraja z neugnano silo in gasilci niso mogli niti prav blizu s svojimi napravami, ker so jim cevi od silovite vročine popokale. Velika požarna nesreča je zahtevala 60 mrtvih in par sto ranjenih.

Vrečice za trgovce
engros-cene

v Tiskarni sv. Cirila — Maribor, Ptuj

Volitve so ...

ZAKON O VOLITVAH NARODNIH POSLANCEV

lahko dobite zastavlj, ako naročite Koledar »Slov. gospodarja« z naročilnico, ki je bila priložena »Slovenskemu gospodarju«.

Uprava »Slov. gospodarja«
Maribor, Koroška 5.



Švicarsko mesto Neuchâtel je podarilo angleškemu ministrskemu predsedniku Chamberlainu zlato uro kot priznanje za njegovo mirovno delo.



Angleški vojaki delijo hrano z ujetimi arabskimi uporniki. — Desno: Pogled na kitajsko prestolico Hankov, katero so zasedli Japonci 25. oktobra.

Nemško kolonijalno vprašanje v ospredju

Ko je dosegel Hitler v kratkem času dva velika uspeha: priključitev Avstrije Nemčiji in združitev sudetskih Nemcev z rajhovci, je bilo jasno kot beli dan, da bo prišel z zahtevo po vrnitvi v Afriki Nemcem odvzetih kolonij. Hitler sam še sicer ni v vsemu svetu namenjenem govoru povedal, kaj in koliko tirja, kar je bilo Nemcem odvzetega po mirovni pogodbi, a o tem že razpravlja nemške, angleško in francosko časopisje. Iz te pisave se da sklepati, da je vprašanje nemških kolonij v ospredju in ga bo treba v najkrajšem času načeti na izrečno zahtevo Nemčije. S kako resnega stališča gledajo na vprašanje

vrnitve nemških kolonij one države, katere so se doslej okoriščale s temi kolonijami, nam dokazuje dejstvo, da sta že pričeli angleška in francoska vlada s sodelovanjem Portugalske in Belgije proučevati načrt, po katerem bi se sporazumele vse štiri o rešitvi kolonialnega vprašanja. Te štiri države se sedaj pogajajo o odstopu velikega dela afriškega ozemlja Nemčiji, da bi se zadovoljile njene zahteve po kolonijah, če bo sodelovala pri utrditvi svetovnega miru in ozdravljenju svetovnega gospodarstva. Nemške kolonialne zahteve na vso moč podpira Italija.

Poslednje vesti

Novice iz drugih držav

Sv. oče zopet v Rimu. V soboto ob 11 je zapustil svoj grad Castel Gandolfo, kjer je prebival šest mesecev. Ko je z avtomobilom dospel v Rim na trg pred cerkvijo sv. Petra, ga je tamkaj čakala velika množica ljudi. Preden je vstopil v vatikansko palačo, je zbrano množico blagoslovil.

Čehoslovaki in Madžari se kljub večkrat začetim in prav tolikokrat prekinjenim pogajanjem ne morejo sporazumeti med seboj zaradi razmejitve med češko-slovaško-rusinsko državo in Madžarsko. Madžari bi radi pobasali v svojo nikdar dovolj polno malho povse slovaško zemljo s povse slovaškim ljudskim življenjem. Slovaki pa se držijo glavnega sodobnega vodila, narodnostnega načela. Obe dve državi sta se obrnili na Italijo in Nemčijo, naj razišči v tem sporu. O tej pereči zadevi kakor tudi o usodi Podkarpatske Rusije je nemški zunanji minister Ribbentrop med svojim bivanjem v Rimu v drugi polovici preteklega tedna podrobno razpravljal z italijanskim zunanjim ministrom in samim Mussolinijem. Ko je Ribbentrop v soboto se odpeljal iz Rima, je vzel s seboj zavest, da si stališči Nemčije in Italije v tej stvari nista nasprotni. Pričakovati je, da bo italijansko-nemška razsodba, ki je baje že dogovorjena, kmalu padla ter da te zadeve ne bo treba predložiti razsodbi štirih velesil. Francoski listi poročajo, da je po nemško-italijanskih razgovorih v Rimu izključeno, da bi Poljska in Madžarska dobili skupno državno mejo na ozemlju Podkarpatske Rusije.

Kongres francoskih radikalov je bil zaradi grozne požarne nesreče v Marseju v soboto zvečer predčasno končan. V resoluciji, ki je bila sprejeta z vsemi proti 12 glasovi, se izraža zupanje in hvala Daladieru in zunanjemu ministru Bonnetu za požrtvovalnost in hrabrost, ki sta jo pokazala v borbi za ohranitev miru. Angleško-francoski sporazum je čvršči, kot je bil kdaj poprej, ter ostane nespremenljivo načelo francoske zunanje politike. Obžalovanja vredno je, da Zveza narodov ne more zagurati, vsem narodom varnost in spoštovanje njihovih pravic. Varnost Francije je zajamčena samo z velikimi vojaškimi silami, ki zahtevajo solidne državne finance. Kongres je tudi ostro obsodil komuniste, ker so s svojim delom od leta 1936 stalno rušili ljudsko fronto in jo nedavno tudi razdrli. Zaradi tega jemlje kongres na znanje, da ljudske fronte v Franciji ni več. Vlada naj se naslanja v parlamentu čim bolj na republikanske stranke. Če bi pa to bilo nemogoče, naj se razpišejo volitve.

Kitajska nadaljuje vojno. Novi kitajski poslanik v Zedinjenih državah je predal predsedniku Rooseveltu svoje pooblastilo. Pri tej priliki je izjavil časnikarjem, da so vesti o japonsko-kitajskih razgovorih za mir neresnične, ker je zdaj pravičen mir nemogoč. Maršal Čankajšek pa je poslal političnemu odboru kitajskega parlamenta poslanico, ki je bila prečitana na njegovi seji dne 28. oktobra. V njej izraža maršal upanje, da je zmaga Kitajske blizu uresničenja, v kolikor se sovražnosti nadaljujejo na zapadni strani železniške proge. Zaradi junaškega odpora kitajskih čet osobito zadnjega pol leta je pridobljenega mnogo časa. To dejstvo bo igralo odločilno vlogo v nadaljnjem razvoju spora. Priprave, ki jih vršijo Japonci v političnem in vojaškem oziru, dokazujejo, da vojaški japonski krogi še ne mislijo,

da so Kitajce popolnoma porazili. Tak položaj nagiba Kitajce, da nadaljujejo svoje napore, ki morajo prinesiti končno zmago.

Domače novice

Kongres Kristusa Kralja. Mednarodni odbor kongresov Kristusa Kralja je z odobrenjem sv. očeta in ljubljanskega škofa sklenil, da se prihodnji kongres, šesti te vrste, priredi leta 1939 od 10. do 15. avgusta v Ljubljani. Ta kongres bo še imel poseben pomen, ker ima položiti temelje organiziranemu delu za odvrnjenje brezboštva in protikršćanstva ter za poživljenje in ojačenje krščanskega življenja po vseh deželah. Mednarodni odbor je mnenja, da bo ta kongres Jugoslaviji, osobito Sloveniji v čast ter pričakuje, da bo Slovenija vse storila, da se bo kongres vršil častno in kar najbolj uspešno.

Ponesrečen železničar. V Ljutomeru se je zgodila v soboto, 29. oktobra, na glavnem kolodvoru smrtna železniška nesreča. Kretnik Josip Horvat je s spodnje stopnice vagona, kjer je med premikanjem stal, zadel v kretnico ter padel pod kolesa, ki so mu šla čez prsi in trebuh. Bil je pri priči mrtev. Ponesrečenec je bil star 37 let ter zapuščal ženo in dvoje otrok. Nesreča nikjer ne počiva.

Ženitveni slepar. Nekako pred 14 dnevi je prišel v neko hišo v Vodrušu pri Kalobju (blizu Sv. Jurija ob juž. žel.) neki mlad, prijeten človek. Začel se je prilizovati domači hčerki ter ji obljubil zakon. Dekle mu je verjela ter si dala od njega kot aro izvabiti zlato zapestno žensko uro, vredno kakšnih 1000 din. Sam pa ji je v zameno poklonil zlato zapestnico v obliki verižice. Potem je ženin izginil kot kavra.

Ponarejevalci denarja. V Domžalah nad Ljubljano so zalotili družbo ljudi, ki so ponarejevali denar. Izpočetka so poskušali s ponarejanjem stotinarških bankovcev. Ker pa to ni uspelo, so se odločili za ponarejevanje kovancev. Pa tudi niso imeli sreče. Sedaj ima z njimi opraviti oblast.

Iz naših društev

Prosvetna zveza. Mariborska Prosvetna zveza ima svoj občni zbor v četrtek, 17. novembra, ob desetih dopoldne v dvorani Zadržne gospodarske banke. V sredo, 16. novembra, bo tečaj za voditelje prosvetnih okrožij. Udeležite se tega važnega tečaja!

Naši rajni

Dravograd. Umrl je v Otiškem vrhu pri Dravogradu daleč poznani Peter Šimik, p. d. Jug. Rajnik je bil dolga leta občinski odbornik in tudi župan občine Otiški vrh. Bil je vzoren katoliški mož, slovenska korenina. Da je bil priljubljen med ljudmi, je pokazal njegov pogreb, ki se je vršil dne 25. oktobra pri Sv. Petru na Kronski gori, kjer mu naj bo zemljica lahka! Domačim pa naše sožalje!

Dopisi

Kotije. V nedeljo, dne 23. oktobra, je pogorela Smolnikarjeva bajta v Brdinjah. Ogenj je nastal ob času večerje. Začela je goreti praprot, ki je bila nakopičena za hlevom. Ogenj je takoj zajel hlev in leseno bajto. Pogorelo je vse do tal, ker ni bilo na razpolago vode in je bilo gašenje onemogočeno. V bajsti sta stanovali dve revni stranki, stara ženska in njenjen drvar s tremi otroci. Rešili so samo pohištvo, uničil pa je ogenj krmo in

tudi nekaj živeža. Sumi se, da je ogenj podtaknila tobna roka. Lastnik je bil zavarevan. — Pretekli teden je bil za našo župnijo pravi nesrečni teden. V nedeljo sta bili zaradi požara hudo prizadeti dve sv. družini, v ponedeljek, 24. oktobra, pa je hudo ponesrečil voznik Kotnik Lambert. Vozil je s planine pa mu je v klancu spodrsnilo in je prišel z nogo pod kolo težko naloženega voza, ki mu jo je zmečkalo. Nedavno je prišel od vojakov. V torek, 25. oktobra, pa se je zgodila nova nesreča. Pri p. d. Mihevu so imeli »steljarijo«, kakor je v tukajšnjih krajih navada. Moški so podirali in klestili drevesa, ženske pa so zlagale veje na kupe, pa je padajoča smreka zadela Gostenčnik štefko, p. d. Janetovo. Ni se mogla pravočasno umakniti in smreka jo je podrla na tla, ji zdrobila nogo in ji prizadejala še druge poškodbe. Bog jo je toliko varoval, da je ni ubilo. Nahaja se v bolnišnici. — Imeli smo zapored slaba leta in je povsod vladalo veliko pomanjkanje. Ni bilo hiše, kjer bi jim ne bilo treba kruha kupovati. Letos pa je — hvala Bogu! — polje dobro obrodilo in žito se je dalo lepo spraviti pod streho. Le zgodnja slana (18. septembra) je precej močno poškodovala ajdo in pa fižol, ki še ni popolnoma dozorel.

Tržne cene v Mariboru

dne 29. oktobra 1938

Meso: Goveje salo 16—17 din, slanina 15 do 16 din, pljuča 7—8 din, jetra 8—10 din, reberca 12—13 din, svinjsko meso 13—14 din, ribe 15—17 din, morske ribe 10—34 din, zajec 13—14 din za 1 kg.

Zelenjava: krompir 0.65—1.50 din kg, mecnica 5—6 din, čebula 2—4 din, česen 5—8 din kg, zelje glava 0.50—3 din, kislo zelje kg 3 din, repa 1 din, kumarček komad 1 din, 6—15 komadov zelene paprike 1 din, karfijola komad 1—7 din, ohrovt komad 0.50—2 din, hren kg 8—9 din, zelena komad 0.50—2.50 din, buča 0.50—2 din, paradižnik kg 4—5 din, šopek peteršilja 0.50—1 din, glavna solata 0.50—1.50 din, endivija 0.25—1 din, kup motovilca, radiča, špinarče, vrtnega korenja in fižola v stročju 1 din, par komad 0.25—1 din, 2—4 komade kolerabe 1 din, luščen grah liter 6.25 do 7.50 din, 2—3 komade redkve 1 din, šopek majarona 0.50—1 din.

Sadje: jabolka 2—6 din, hruške 4—8 din, suhe slive 10—12 din, grozdje 4—8 din, smedrevsko grozdje 6—12 din, celi orehi 10 din, luščeni orehi 28—32 din, kostanj 3—4 din za kg, kostanj liter 1.50—2.50 din, pečen kostanj liter 6 din, šipek liter 3 din.

Žito: pšenica 1.50—1.75 din, rž 1.50 din, ječmen 1.50 din, koruza 1.25—1.50 din, oves 1 din, proso 1.50 din, ajda 1.25 din, fižol 2—3 din.

Mlečni izdelki: mleko liter 1.50—2 din, smetana liter 10 din, surovo maslo kg 24 din, čajno maslo 28—30 din, domači sir 10 din, jajca komad 0.75—1.50, konzervirana jajca kom. 1 din.

Perutnina: kokoš 18—25 din, par piščancev 20—60 din, gos 30—45 din, puran 30—70 din, raca 14—18 din.

Krme na trgu ni bilo.

DOSEDAJ SO IZŠLE SLEDEČE KNJIŽICE »SLOV. GOSPODARJA«:

1. Zemljiška knjiga 5 din
2. Kako si sam izračunam davek 4 din
3. Zaščita kmetov v Jugoslaviji (Razprodano)
4. Predpisi o cestah in prometu na njih 14 din
5. Zakon o volitvah narodnih poslancev 8 din
6. O bolnišnicah in bolniških pristojbinah 5 din
7. Koliko sme odvetnik računati 5 din
8. Uredba o likvidaciji kmetijskih dolgov 5 din
9. Uredba o kmetijskih zbornicah 5 din
10. Uredba, s katero se določa tarifa o nagradah notarjev . . 5 din
11. Uredba o likvidaciji kmetijskih dolgov z vsemi spremembami, dopolnitvami in a tentičnimi tolmačenji do 1. febr. 1938 . 12 din

Naročniki »Slovenskega gospodarja« dobijo knjižice za polovično ceno.

Kmečka trgovina

Sadni sejem v Mariboru

Od 22. do 25. oktobra se je vršil v Mariboru tradicionalni sadni sejem, ki letos sicer ni bil tako bogato založen kakor druga leta, vendar je dosegel svoj uspeh. Kakor na vseh dosedanjih, se je tudi na letošnjem sadnem sejmu najbolj postavila sadjarska podružnica v št. Petru pri Mariboru, kateri so se letos pridružili tudi Limbušani. Ti sadjerejci iz neposredne mariborske okolice so razstavili svoja namizna jabolka v ameriškanskih zabojih po sredini dvorane. Po kvaliteti in opremljenosti je bilo sadje na višku. Dosegle so se tudi primerne cene. Namizno sadje v ameriškanskih zabojih se je prodajalo po 7 din kg, še lepše kabinetno sadje, ki ga je razstavila Sadjarska in vinarška šola, pa po 10 din, trgovsko blago, ki so ga v holandskih zabojih razstavile razne sadjarske podružnice s Stajerskega kot vzorec doma razpoložljivih zalog, pa je imelo ceno 3—5 din. Kupčija je bila precej živahna ter so nekateri sadjarji dobro odrezali. V splošnem pa se sedaj sadna trgovina spet popravlja. Povpraševanje za blagom je precej živahno. Cene so čvrste ter imajo tendenco porasta. Najbolj gre v promet eksportno blago, ki pa nima izrazite cene, ki se giblje še vedno od 1 do 1.60 din za kg. Trajne zimske sorte pa se kupčujejo celo po 3 din. Izvoz v Nemčijo je srednje dober, pač pa izvozniki pričakujejo, da bo šlo sedaj precej blaga na jug naše države, od koder so se sedaj pojavili številni kupci, ki sicer nudijo šibke cene, ki pa se bodo v teku časa izboljšale, ker so sadjarji s trajnejšimi sortami precej rezervirani.

Obdonavske države za gospodarsko združitev

Države, ki ležijo ob Donavi, so vse v gospodarskem pogledu enakega značaja. V vseh prevladuje kmetijstvo in vse so navezane na izvoz kmetijskih pridelkov na zapad. Zaradi tega se je že pred več leti porodil načrt, da bi se te države med seboj gospodarsko združile, da si ne bi več konkurirale na inozemskih tržiščih, temveč bi svoje pridelke prodajale po enotni ceni po gotovem načrtu. Sedaj je težnja po ustanovitvi takega gospodarskega bloka zopet oživel, zlasti ker se je tudi Nemčija kot najvažnejši kupec zanj izjavila. Ta blok naj bi sestavljale Jugoslavija, Romunija, Madžarska, Bolgarija in češkoslovaška. Nemci smatrajo, da bi v tem bloku dobila Nemčija odlično orožje za izvedbo svojih načrtov in bi bila v tem bloku zavarovana pred konkurenco drugih industrijskih držav.

Cene zopet rastejo

Iz podatkov Narodne banke je razvidno, da so cene v septembru zopet porastle. Dvignile so se v prvi vrsti industrijskim proizvodom, zlasti obleki in obutvi ter izdelkom iz kovin. Nasprotno pa so cene kmetijskih pridelkov ostale na prejšnji višini, deloma so celo nazadovale. Prizadet je od tega zopet kmečki stan. Porast cen pa beležijo tudi po vseh drugih državah na svetu. Ta porast je posledica velikih političnih pretresljajev, ki smo jih zadnje čase doživeli.

Lesna trgovina

V normalnih časih je jeseni glavni čas za lesno trgovino. Skladišča se takrat prazni, sklepajo se prodaje za domači in inozemski trg, skratka v lesni trgovini vlada splošna živahnost. Letos pa žal ni tako kot je bilo v dobrih časih pred leti. Kljub temu pa je nekoliko bolje, kakor smo v poletju pričakovali. Zboljšanje pa je predvsem posledica v zmanjšanju zalog, ki so se v nekaterih krajih Slovenije zelo skrčile.

Izvoz našega lesa je letos znatno nazadoval v Anglijo, zmanjšal se je izvoz v Italijo in Madžarsko, izvoz v Nemčijo in Grčijo je ostal približno na lanske višini. Velike nade polagajo naši lesni trgovci na pogajanja z Madžarsko, ki so se nedavno vršila ter se bodo še nadaljevala. Naši zastopniki so zahtevali predvsem povečanje našega izvoza za mehki les. Zahtevali so tudi ukinitve gotovih taks, ki ovirajo izvoz. Madžarski zastopniki pa so izrazili željo, naj bi se zagotovil njihovim žagam tudi uvoz jugoslovanskega okroglega lesa.

Denar

Sedaj so v veljavi sledeči uradni tečaji za inozemski denar: 1 napoleondor 305 din, 1 angleški

funt 238 din, 1 ameriški dolar 43.80 din, 1 nemška marka 14 din, 1 belga 7.40 din, 1 pengö 8.60 din, 100 francoskih frankov 130 din, 100 švicarskih fr. 1000 din, 100 italijanskih lir 228 din, 100 češkoslovaških kron 149 din, 100 bolgarskih levov 44.50 din, 100 romunskih lejev 32 din.

Hmelj

Četudi so še neprodane zaloge letošnjega pridelka v prvi roki že zelo pičle, je kljub temu v preteklem tednu trajalo živahno zanimanje in povpraševanje nespremenjeno dalje. Ponovno je prišlo do različnih zaključkov ter so se tudi cene nadalje učvrstile in se je za boljše blago in najboljše plačalo tudi do 33 din za kg. Zaključna tendenca je čvrsta.

V Nemčiji je trgovina s hmeljem šele sedaj oživila. Ker je Nemčija dobila z žatcem okrog 7200 hektarjev novih hmeljnikov, je postala s tem največji producent kvalitetnega hmelja na svetu. Nemške pivovarne plačujejo sedaj za 50 kg hmelja 125 mark. Na Češkem je postalo sedaj mestice Louny središče hmeljske trgovine. Povpraševanje za kvalitetni roudniški hmelj na Češkem je veliko ter se giblje cene med 600—700 kronami za 50 kg.

Konji

Na zadnjem sejmu v Ptujju se je živahno trgovalo tudi s konji. Prodajali so se konji po kakovosti od 600 do 4500 din, žrebeta pa od 500 do 2000 din komad.

Slinavka in parkljevka

Glasom zadnjega izkaza banske uprave se je pojavila slinavka in parkljevka v Sloveniji na novo v okrajih Celje (občine: Dobrna, Nova Cerkev in Velika Pirešica), Laško (občine: Jurklošter, Laško in Sv. Kristof), Slovenjgradec (občine:

Slovenjgradec ter Velenje) ter Šmarje pri Jelšah (občine: Polje ob Sotli, Planina pri Sevnici, Sv. Peter pod Sv. gorami in Šmarje pri Jelšah). Skupno beleži izkaz, da je okuženih v vsej Sloveniji po stanju z dne 10. oktobra 372 dvorcev, od tega v okraju Dolenja Lendava samem 326.

Goveja živina

Na zadnjih sejmih se je opazilo padanje cen tako goveje živine kakor svinj. Cene so bile sledeče: Ptuj: voli 4.25—5.50 din, krave 2.50—3.75, bikli 3.50—5 din, junci 3—4 din, telice 4—5 din. — Kranj: voli 6.25, 6 in 5.25 din, telice 6.25, 6 in 5 din, krave 5.50, 5 in 4.50 din, teleta 7 in 6.50 din. — Šmarje: voli 4.50—5.50, 3.50—4.50 in 2.50 do 3.50 din, telice 4.50—5.50, 3.50—4.50 in 2.50 do 3.50 din, krave 4.50, 3.50 in 2.50 din, teleta 6.50 in 5.50 din.

Sejem plemenskih bikov v Velikih Laščah

Na sejmu plemenskih bikov je bilo prignanih 72 bikov sivorjave pasme od članov posameznih živinorejskih organizacij dolenske selekcijske zveze. Prodanih je bilo 54 bikov za znesek 153.150 din. Cena bikov je bila po kvaliteti od 7—11 din za 1 kg žive teže. Banska uprava vrbaske banovine v Banjaluki je kupila 25 bikov, banska uprava drinske banovine v Sarajevu pa 5 bikov. Okoliške živinorejske organizacije so kupile 6 bikov, 18 bikov pa so pokupile domače občine in zasebniki s podporami banske uprave in okrajnih kmetijskih odborov.

Svinje

Na sejmu v Ptujju je bilo prignanih 274 komadov svinj, prodanih pa 90 komadov, cene so pa bile: prasci 6—12 tednov po 80—165 din komad, pršutarji 7—8 din kg žive teže, plemenske svinje 7 din. — Na Gorenjskem se prodajajo špeharji po 9—10 din, pršutarji pa po 8.50 din kg žive teže, mladi pujski 7—8 tednov stari so po 140 do 200 dinarjev komad.

Razgovori z našimi naročniki

Vprašanja in odgovori

Nakup posestva, ki je v solastnini treh oseb. J. K. Neko posestvo je v solastnini dveh sester in brata. Brat ima baje sestri »v kleščah«, da ne morejo svojih tretjin prodati in so baje prisiljene odstopiti jih njemu za mal denar. — Sestri lahko svobodno prodata svoji tretjini Vam (seve, ako nista prevzeli s posebno pogodbo obveze, prodati jih bratu, kar pa ni verjetno). Ako sestri, odnosno Vi kot kupec ne bi hoteli bivati in gospodariti z bratom in ako delitev v naravi ni mogoča ali vsaj ne brez znatnega zmanjšanja vrednosti, ali ako se z bratom ne boste mogli glede delitve sporazumeti, boste pač morali zahtevati tako zvano civilno delitev. Ako brat ne bo pristal na prostovoljno dražbo, boste morali pač ta način razdružitev doseči sodnim putem, in sicer v nepravdnem postopku. Po pravomočnosti zavezne odredbe se bo vse posestvo prodalo na dražbi, izkupiček pa razdelil med solastnike. — Razdružitev se more solastnik upirati le z ugovorom, da je čas za prodajo potom sodnih dražb neugoden. — Za Vas bi bilo priporočljiveje, da sestri dosežeta razdružitev in sodno dražbo in potem Vi nastopite kot kupec vsega posestva. Tako bi si Vi prihranili plačilo prenosnih taks ob prvem nakupu dveh tretjin.

Odprava vrinjenega brata iz hiše. Isti. V hišo, ki je v solastnini dveh sester in mlajšega brata, je slednji vrinil proti volji sester starejšega brata. Sestri bi se ga radi iznebili, zlasti, ker jih strahuje in grdo nastopa. — Sestri lahko zahtevata odstranitev starejšega brata iz hiše, ako se je res vselil proti njuni volji. Ako ne bo šel zlepega, naj ga najprej tožita na odstranitev in po pravomočnosti sodbe izvršilnim potom dosežeta njegovo odstranitev.

Pokojnina občinskih tajnikov. Josip R. Bili ste občinski tajnik od leta 1905 do 1910 in po končani vojni do komasacije občin. Vprašate, ali Vam pritiče pokojnina in kako bi jo mogli doseči. — Predvsem bi morali ugotoviti, kaj je določala glede pravice do pokojnine službena pogodba, ki ste jo sklenili svoj čas z občino, odnosno eventualna službena pragmatika. Ako ni bilo določeno, da je z Vašo službo zvezana pravica do pokojnine ali da to pravico dosežete, kadar Vam poteče predpisani poskusni čas ali začasna služ-

ba, tedaj ste bili podvrženi pokojninskemu zavarovanju in sicer od 1. januarja 1909 naprej (u prekinitev od leta 1910 do končane vojne, ki niste bili v službi). Predpostavljamo, da ste izvrševali pretežno duševno delo, to je pisarniško službo. Bila je dolžnost Vaše službodajalke-občine, da Vas prijavi v zavarovanje Pokojninskemu zavodu za nameščence in plačuje zavarovalne prispevke, odnosno se z Vami dogovori glede tega plačevanja. Ako je službodajalka to svojo dolžnost opustila, je dolžna v primeru, ako ste že nesposobni za opravljanje svoje službe, to je, če bi Vam bila — ako bi bili v redu zavarovani — renta (pokojnina) takoj priznana in izplačevana, vplačati kritno glavnico; ako pa zavarovani primer še ne bi bil nastopil, pa bi morala plačati premijsko rezervo. Višino pokojnine, odnosno kritne glavnice ali premijske rezerve bi Vam izračunal Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani, ako mu sporočite višino plače, ki ste jo sprejemali posamezna leta in eventualnih službenih prejemkov v naravi od 1. januarja 1924 naprej. V dosegu plačila pa bi morali — ako ne boste mogli stvari zlepega urediti — nastopiti sodno (tožbeno) pot zoper službodajalko-občino. Ako dobite ubožno spričevalo, lahko prosite, da se Vas oprostijo plačila taks in da se Vam v primeru potrebe postavi brezplačno odvetnik kot zastopnik revnih.

Spor zaradi meje njiv; oranje v loku in v ravni črti. J. K. Pokojni oče je posedoval več njiv, ki so se 50 let orale vedno v loku. Po očetovi smrti je nekaj njiv pripadlo sinu, nekaj hčeram. Sin orje sedaj v ravni črti, češ, da mapa tako kaže; hčerke bi zaradi tega zgubile precej zemlje. Sin je postavil po svojem in brez vednosti hčera nekaj mejnikov, ki so se pa izgubili. — Hčerke-lastnice njiv naj predlagajo določitev meje v ne-spornem postopku. Tam naj navajajo vse to, kar ste Vi v svojem pismu, in če bodo to tudi dokazale, ni dvoma, da bo sodišče mejo določilo tako, kot se je njive hasnovalo, oziroma oralo 50 let. Odvetnik ni potreben in bi ga moral v vsakem primeru plačati tisti, ki bi si ga najel. Inženirja prav nič ne potrebujete, geometra pa tudi ne nujno. Povabil ga bo sodnik po svoji uvidevnosti. Stroške postopka (sodne komisije, geometra, eventualnih pričin) trpe stranke po meri svojih meja.

Sprejem v orožniško službo. Naročnik. Zanimajo Vas pogoji za sprejem v navedeno službo. So sledeči: 1. da ste jugoslovanski državljan; 2. da ste odslužili rok v stalnem kadru v glavnih vrstah orožja, vojske ali mornarice; 3. da ste telesno in duševno zdravi in najmanj 164 cm visoki; 4. da ste samski ali vdovec brez otrok ali sodnijsko ločen od žene brez otrok; 5. da ste neoporečnega vedenja in neomadeževane minulosti; 6. da niste starejši od 30 let; 7. da ste zmožni čitanja in pisanja; 8. da se pisмено obvežete ostati pri orožništvu najmanj tri leta in služiti tam, kamor Vas bodo odredili; 9. da Vam državna služba, ako ste bili v njej, ni prestala pred vstopom v orožništvo po točkah 1., 2., 7., 9. ali 10. člena 104. zakona o uradnikih. — Prošnjo lahko oddaste najbližji orožniški postaji in kadar koli; za sprejem v orožniško službo se namreč ne razpisujejo natečaji, marveč se orožništvo dopolnjuje iz dobrovoljcev. Prednost imajo podčastniki stalnega kadra.

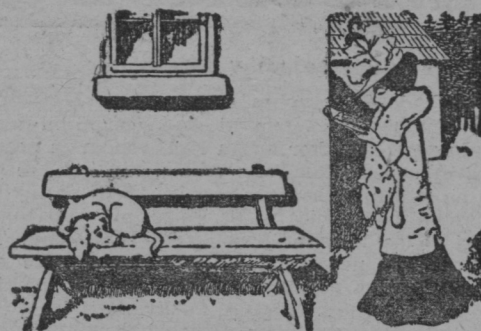
Prijava prodaje vina. Marija P. roj. A. Dve- ma osebama ste dali par litrov vina »za zahvalo«. Nekdo Vas je pa lažno ovadil, da ste prodali 13 veder vina. — Ko boste zaslišani, povejte vse po pravici, kako je bilo in navedite potrebne dokaze. Vedite pa, da je bila Vaša dolžnost, tudi ako ste le par litrov vina dali za zahvalo, izročiti dotičnima osebama kontrolni list. Banovinske trošarine sicer od podarjenega vina ni treba plačati, pač pa skoro gotovo občinsko. Morda Vas z ozirom na Vašo starost in ako je bil to prvi tak primer, ne bodo kaznovali, ako Vas pa bodo, pa se pravočasno pritožite ali pa prosite za milostno odpustitev kazni. — Ako bi Vas hoteli kaznovati zaradi prodaje 13 veder vina, Vam morajo seve to dejanje najprej dokazati; lažna ovadba še ne zadošča. — Ako Vas kličeta na odgovor dve oblasti, povejte to obema, da ne bo zaradi istega dejanja teklo dvojno postopanje.

Samorodna trta in finančna kontrola. M. K. Vprašujete, ali je samorodna trta pod finančno kontrolo, ker Vas je nekdo ovadil, da ste dali nekaj vina te trte neki tretji osebi in Vam groze s kaznijo. — Vsako spraviljanje vina samorodnih trt v promet je kaznivo po zakonu o vinu. Tudi ako ste tako vino dali staremu dobrotniku za drva, je to spraviljanje v promet. — Res ni predpisano, da bi morali pri oddaji šmarnice prevzemniku dati kontrolni list in ga finančne kontrole niti ne sprejemajo, to pa le iz razloga, ker je spraviljanje šmarnice v promet prepovedano po zakonu o vinu. Ako pa šmarnico kljub temu spravite v promet, Vas poleg kazni po zakonu o vinu zadene še dolžnost plačati banovinsko in občinsko trošarino ter kot trošarinsko kazen še enkratno banovinsko in dvojno občinsko trošarino. Prosite, naj Vam kazen odpuste zaradi neznanja zakonskih predpisov (kar pa nikakor ni kazen izključujoč razlog!).

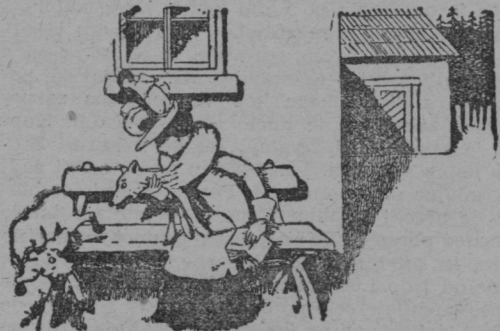
Oblast zabranjuje delo kovaču-samouku. I. I. Ste kovač-samouk, imate malo kovačnico in bi radi včasih delali tudi za druge, da bi si tako odslužili vprežno živino, ki si jo morate najemati za obdelavo svojega malega posestva. Oblast Vam pa prepoveduje vsako delo, čeprav bi Vi bili pripravljene plačevati davek od zaslužka, odnosno dohodkov. Vprašate, ali imamo kak zakon, ki urejuje delo obrtnikov-samoukov. — Za sebe, odnosno svoje gospodarstvo lahko svobodno opravljate kovaška dela, za druge osebe pa ne, razen zastoj. Ako bi hoteli izvrševati kovaška dela tudi za druge proti odmeni (odsluženju živine in podobno), bi morali imeti zadevno oblastno dovolitev. Slednje pa ne morete dobiti, ker ste samouk in Vam torej manjka predpisana učna doba, pomočniški in mojstrski izpit. — Ako bi delali proti odmeni za druge, Vas sme oblast kaznovati, ni pa upravičena prepovedati Vam delo za sebe.

Nezakonska mati. Ste mati in varuhinja otroka, čigar nezakonski oče je hlapec, ki je sedem let služil pri neki posestnici, s katero je imel — da prepriča izvršbo, odnosno rubež plače — dogovor, da mu ne bo dajala plače v denarju, marveč vse potrebno v naravi in pozneje enkrat prevzitek. Ko je posestnica posestvo izročila neki sorodnici, slednja ni hotela nezakonskega očeta vzeti na prevzitek in bi mu morala plačati 6000 din odpravnine. Del te terjatve ste Vi kot varuhinja zaručili v plačilo dolžne alimentacije. Tretjedolžnica (omenjena sorodnica-prevzemnica) se o zarubljeni terjatvi ni izjavila, ko ste jo pa na plačilo te terjatve tožili, si je najela odvetnika in ugovarja, da ona nezakonskemu očetu ničesar ne dolguje, marveč, da mu je 6000 din dolžna plačati posestnica-izročiteljica. — Izid pravde je odvisen od dokaza, ali je prevzemnica prevzela obvezo, plačati nezakonskemu očetu 6000 din. Ako se Vam tega ne bo posrečilo dokazati, bo tožbeni zahtevek zavržen. Stroškov nasprotnega odvetnika, odnosno pravde ne bo treba plačati Vam, marveč bodo naloženi v plačilo Vašemu nedoletnemu otroku, ker ste tožili v njegovem in ne v svojem imeju. — Ako ste pri izvršilnem sodišču predlagali ob vložitvi izvršilnega predloga, naj sodišče haloži zavezančevemu dolžniku (prevzemnici), naj se o zarubljeni terjatvi izjavi, tedaj je imenovana prevzemnica odgovorna Vam, odnosno zahtevajoči stranki, to je Vašemu otroku, za škodo, ki mu jo je prizadejala s tem, da se ni izjavila. — Čim bi se izkazalo, da ima nezakonski oče terjatev le zoper bivšo posestnico, vložite nov izvršilni predlog in zarubite to terjatev napram slednji. — Ako bi nasprotni odvetnik zarubil terjatev Vašega otroka (v plačilo svojih stroškov iz izgubljene pravde), ugovarjajte nedopustnost izvršbe, češ, da gre za alimentacijsko terjatev.

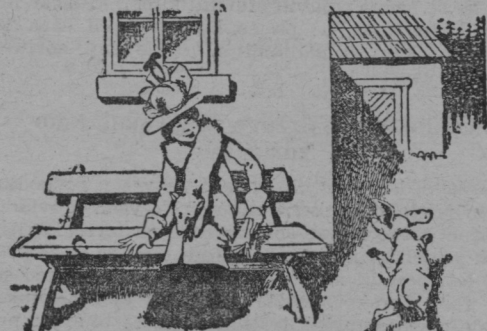
Pasji roman



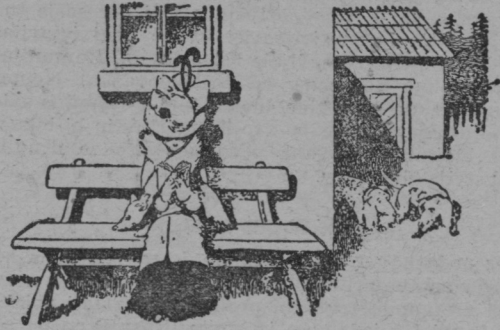
Gospa čita in pride do klopi.



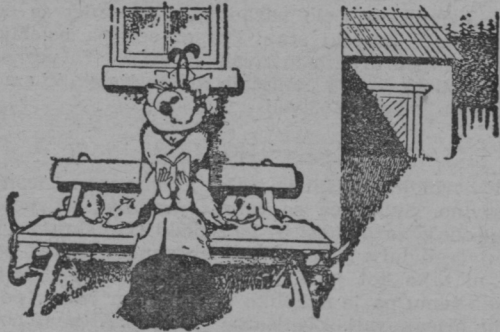
Z nagačeno lisico preplaši »mufija«



»Mufi« odbeži, gospa pa se zadovoljno smeji



Čez čas se priplazi »mufi« s tovarišem nazaj in



vsak od ene strani zagrabita — lisico



in jo vlečeta, da je groza, gospa pa kriči...

Našim malčkom

Matjažek

43

Junaškega Slovencega povest v slikah



Obstali so in ga vprašali, od kod in kam. Odgovoril je, da je doma v dolini reke, ki se imenuje Sava, in da se vrača v domačo deželo. Dolgo so se posvetovali. Končno so

sklenili, da bodo potovali skupaj, toda nekoliko spremenjeno.



Oče Roban je poveznil na obrito glavo, ki bi ga utegnila izdati kot sužnja, visok laški klobuk. Zaprl je oči in Matjažek ga je vodil kot slepca od hiše do hiše. Ljudje so ju pomilovali in jima nosili darov, kruha, sadja in drobiža.

(Konec sledi)

Tudi rastlina težko
umira

Anglež Bernard Shaw je, kakor znano, prepričan rastlinojedec (vegetarijanec), nekdo pa vendarle ni napravil nobene besede iz sebe, da bi zagovarjal svojo pripadnost k temu gibanju z običajnim razlogom, da so tisti, ki meso jedo, ubijalci in mučitelji živali. To je bilo tedaj, ko je obiskal pred kratkim umrlega slovitega industrijskega rastlinskega raziskovalca Jagadisa Chandra Bosea. Ta mu je po svojih umnih raziskovanjih predvajal krče zeljnate glave, ki so jo bili pravkar odrezali. Bose je angleškemu pisatelju tedaj na oko dokazal, da ni smrt takšne zeljne glave nič manj razburjiva nego smrt kakšne krave. Če imajo rastlinojedci prav, da je z mesojedstvom izružena grozovitost proti govedu, prašičem, perutnini itd., tedaj bi bilo pravično, da bi to svojo obtožbo naslovil tudi nase, kajti rastlina je prav tako težko umreti kakor živali. A če bi ljudje izbirali svojo hrano izključno s takšnih stališč, kaj naj bi potem jedli?

Življenje lastovice

S svojim hitrim in neprestanim letanjem in s svojo veliko skrbjo do mladičev nas lastovke privabljajo, da jih kaj radi opazujemo. V poletju jih vidimo, kako od ranega jutra hite in iščejo hrane zase in za svoje mladiče. Njihovo dnevno delo je ogromno. Ugotovili so, da par lastovic prinese v teku ene ure v gnezdo 20 krat hrano. V enem dnevu prinesejo 640 krat. Če vsaka ptica prinese vsakokrat enega komarja ali muho, je to že 640 komadov. Samo stari pojedjo dnevno gotovo do 600 škodljivih žuželk. Dnevna potreba lastovičje družine znaša potemtakem 1840 žuželk. Na mesec bi to zneslo 55.200, a vse leto 160.000 žuželk. In to samo ena družina! Če bi v eni vasi bilo samo sto parov lastovk, bi te uničile 16 milijonov komarjev, muh in drugih nepotrebnih žuželk.

Ukradena nevesta

Reimmichlova povest podomačena

5

»Moj Bog,« se je dekletko streslo, »potem bo nesreča tu in ti boš z menoj vred v sramoti.«

»To mi je čisto vseeno. Če tebe imam, mi drugo ni mar.«

»Saj ne bova več kakor en dan skupaj; potem me bodo odtrgali od tebe in odpeljali...«

»Če naju zakrament združi, sva pred Bogom in pred ljudmi zvezana in noben h... naju ne more razdružiti.«

»Tonč me bo spravil pred sodnijo. Obsodili me bodo in zaprli.«

»Saj ne bova čakala. Namislil sem si nekaj in, če nama uspe, bo vse dobro.«

»Kaj si si namislil? Hanzej, povej!«

»Poroko nastaviva za eno uro prej, kakor je pri nas navada. Ko pojemo, boš ti izginila.«

»Moj Bog, kam pa?«

»Najprej v Trbižu k tvojim znancem. Tam te bodo gotovo lepo sprejeli.«

»V Trbižu — seveda! Toda moj potni list ni več veljaven.«

»Dala ga bova podaljšati. Tudi za pot ti bova vse pripravila.«

»Hanzej, saj ni mogoče, da uidem. Svati in tudi drugi bodo vendar zapazili, če ubežim. Nastal bo direndaj in ujeli me bodo.«

»Kar meni pusti to skrb! Zdaj še sam ne vem prav, kako bom vse uredil. Vse si bom še natanko premislil, drevi pa pridem k tebi dol, da ti vse povem in razložim.«

»Ti pa pojdeš z menoj, kajne? Kajne, da pojdeš?«

»To pa nikakor ni mogoče, že zaradi tvoje varnosti ne — in tudi zaradi najine prihodnosti ne.«

»Hanzej, bojim se, če bom morala sama bežati.«

»Nikar se nič ne boj — saj si pameten in korajžen deklič.«

»To je vendar strašno: komaj bi se vzela, pa bi se že ločila. Niti en dan ne bi bila skup.«

»Dokler ti nisi na varnem, midva itak ne bi mogla biti mirna in srečna. Jaz pa drugega ne vem, da bi te najhujšega obvaroval. Ta hudimanski Tonč bo gotovo že kar v torek po poroki dirjal na sodnijo. Če le kako uro predolgo odlašava in oklevava, utegne biti vse prepozno.«

»Ti moj ljubi Bog, kako žalostna poroka bo to: vzela se bova, rada se imava, pa še tisti dan se bova ločila!«

»Leja, saj si že marsikaj hujšega prestala pa boš tudi to. Glavna reč pa je, da sva mož in žena in zvezana za večne čase.«

»Toda morda vse življenje ne prideva več skup.«

»Leja, le zaupaj mi! Bova že spet našla drug drugega in potem bova še bolj srečna.«

»Kje pa? Kdaj pa?«

»Čez kak mesec že, čez pol leta, v enem letu pa prav gotovo.«

»Kako se bo to zgodilo?«

»Le zanesi se name! ... Koj ko prideš čez mejo, da boš na varnem, mi pošlji pošto, da bom vedel, kje si! Jaz pa ti bom pisal, kaj se je med tem tu zgodilo.«

»Toda, Hanzej, s pisanjem in z naslovom se bom vendar izdala!«

»Seveda morava biti previdna. Pisati si smeva le pod izmišljenim imenom. O tehle rečeh se bova še prej pomenila.«

»Kaj pa boš ukrenil, da se spet snideva?«

»Tega ti zdaj še ne morem reči, ker ne vem, kako se bo kaj naprej pletlo. Če bi ti ne mogla sem nazaj, tedaj bom prodal svojo hišo, Tina pojde v samostan, midva pa si na tujem ustanoviva svoj dom.«

»Kaj? Zaradi mene, Hanzej, hočeš zdoma in na tuje?«

»Leja, kjer si ti, tam je moj dom.«

»O Hanzej, ljubi, kako si dober!« je dekletko ihtelo. Hanzej je mimogrede stopil k oknu, pa se je naglo spet umaknil in dejal:

»Leja, iti moraš. Pri črešnji spodaj prihaja ž Tina.«

»Da, iti moram,« je odvrnilo dekletko in naglo vstalo. Še enkrat ga je z očmi objela in ga vsa žalostna pogledala.

»Hanzej, tako strašno težko mi je pri srcu,« je zastokala.

»Le pogumna bodi, premaguj se!« jo je opominjal. »Nihče ne sme videti, da nisi srečna nevesta.«

»Oh, saj srečna sem, da le tebe ne izgubim.«

»Torej korajžo! Pa solzike obriši!«

Segla je v kropilnik pri vratih in pokropila njega in sebe z blagoslovljeno vodo:

»Hanzej, saj se danes še vidiva, kajne da?«

»Da, drevi. Na svidenje!«

Ko ji je odklenil, se je zmuznila skozi vrata, švignila ob hiši na gornjo stran in zavila po velikem ovinku ter se počasi vrnila na vas.

IV.

Veliki Lojz in Črni Peter si nista bila prav čisto nič podobna možakarja, ali prijatelja sta si bila pa taka, da sta se drug drugega držala kakor hlače pa — no, kakor hlače pa noge.

Če je rdečelasi Lojz, ki ga je bilo le za nekaj centimetrov manj kakor dva metra, kje stal, je bil gotovo trdo zraven njega tudi Peter, ki pa je segal prijatelju s svojo črno kodrasto glavo jedva pod pazduho.

Če je Lojzov ostri nos na sredi suhega, podolgovatega in gladko obritega obraza okoli oglov vohal, ni minulo pet minut in že se je prikazala Petrova čokata postava in v okroglem rjavem obrazu so se nad črno kocinasto goščo in tolstim, topim nosom hudomušno zasmehljale črne oči.

Če je Lojz s svojimi drobnimi suhljicami stopicljajal kje po vasi, je za njim gotovo lomastil Črni Peter kakor medved: comp — comp — comp.

Ta dva sta bila zmerom skup; skup sta klečala in sedela v cerkvi; skup sta pila v gostilni; skup sta hodila in romala in rajžala todi in povsodi.

Ali prijateljstvo njuno se ni kazalo v blagi, krotki zastopnosti, ampak v večnem prepiru in špetiru. Veliki Lojz je bil namreč take vrste človek, da se je za vsako reč na moč ogrel in da je zaradi najmanjše stvari vzkipel in vzrojil, ali hitro se je spet umiril. Navihani mali Peter pa si ni vedel večjega veselja kakor svojega vihrovega prijatelja zbadati, za norca imeti in ga dregati — prav kakor drega paglave sršenovo gnezdo.

Tako je bila večna vojska med njima.

Če pa se je kdo drugi hotel med nju vtakniti, sta takoj prišla skup in sta ga z jezikom in — če je bilo treba — tudi z rokami in nogami takoj postavila pod kap.

Lojza in Petra, ki sta tudi pela pri moškem zboru in s katerima si je bil Hanzej že dolgo dober, si je naprosil za torek za moža.¹

Tisti dan pred poroko je proti večeru prišel Peter k Lojzu v njegovo delavnico. Lojz je bil namred ključavničar, pa se je poleg ključavničarije, s katero ni bilo Bog ve kaj, pečal še s to in drugo umetelnijo: popravljajal je ure, dežnike, radijske aparate in kar je še takega bilo. Priden je bil, spreten tudi, tako si je zaslužil še kar lepe denarce. Peter je bil upokojen železničar; pokojnine je imel 140 šilingov², nekaj pa si je zaslužil še na žagi, kamor je hodil pomagat. Danes je bil posebno dobre volje.

»Bog ga daj, gospod mojster!« je dejal, ko je primancal skozi vrata, in že segel po kolescu, ki je ležalo poleg ure na mizi.

¹ Mož = poročna priča.

² Nekaj nad 1000 dinarjev.

Sveče za cerkev in dom

kupujte

v Tiskarni sv. Cirila — Maribor, Ptuj

Dokaz

Potepuh: »Ubog človek, ki ne more dobiti dela, vas prosi pomoči.«

Gospod: »Oho, jaz vas zelo dobro poznam! Saj ste že tudi pred desetimi leti isto trdili.«

Potepuh: »Glejte, milostljivi gospod, to je najboljši dokaz, kako težko je danes dobiti delo...«

Hitro je razumela

On: »Gospodična, jaz vas vroče ljubim, toda...«

Ona: »Prosim, govorite z mamom!«

On: »... toda sem zelo zadolžen!«

Ona: »No, potem pa govorite z očetom!«

V zdravilišču

Gost: »Mene muči srce, želodec in glava.«

Hotelir (samozavestno): »O, naši vrelci imajo tako moč, da bi lahko prinesli s seboj še več bolezni...«

Navihaneec

Gospa Mara je na ograji našla sosedovega fantka, ki je trgala njene breskve.

»Greš dol, ti capin!«

»Ne boste imeli koristi od tega.«

»Zakaj ne?«

»Ker bom na drugo stran skočil.«

Med odvetniki

Dva odvetnika sta se skregala. Eden je bil zelo visok, drugi zelo majhen. Prvi je zavpil:

»Molčite! Če ne, vas takoj vtaknem v žep.«

»Kar dajte! Potem boste lahko rekli, da znana nimate v glavi, marveč v žepu.«

Vojaška

Polkovnik ogleduje novo došle vojake, stopi k prvemu v vrsti in ga nagovori:

Polkovnik: »Povej, sinko, ali znaš pisati?«

Rekrut: »Znam.«

Polkovnik: »Čitati?«

Rekrut: »Znam.«

Polkovnik: »Računati?«

Rekrut: »Znam.«

Polkovnik: »Povej, sinko, kaj si v civilu?«

Rekrut: »Profesor.«

Lovska

»Pomislil, zadnje tri dni sem ustrelil devetsto devet in devetdeset zajcev.«

»Zakaj ne rečeš takoj tisoč?«

»Zakaj? Zaradi enega zajca vendar ne bom lagal...«

Dvojno stališče

Potnik: »Res čudno. Čim lepši je kateri kraj, tem več gostiln je v njem.«

Pivec: »Ravno narobe. Čim več gostiln je v katerem kraju, tem lepši je...«

Znamenje časa

Gospod (beraču): »Prej ste imeli samo levo roko bolno. Kako to, da imate sedaj bergle?«

Berač: »Radi bolne roke sem malo zaslužil.«

Občinstvo ima velike zahteve, zato sem moral postati tudi šepav.«

MALA OZNANILA

Centik malim oglasom.

Vsaka beseda v malem oglasu stane Din 1.— (Prekljici, Poslano, Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50.— Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati upravnika lista, prijave, doplača še Din 5.— — Mali oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavijo. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamko za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

SLUŽBE:

Išče se viničar s štirimi do pet osebami za delo. Poizve se pri Martinu Vrabi, Ptuj, Srbski trg 8. 1616

Viničarja, poštenega in pridnega, ki je zmožen opravljati tudi kmečko posestvo, iščem za Bizelsko. Potrebne so štiri delovne moči in en pastir. Dodeli se mu več zemlje itd. Naslov v upravi lista. 1621

Službo h kravam ali službo oskrbnika išče poročen par. Ivan Kolar, Loka pri Žusmu. 1618

Iščem hlapca za župnišče na Prihovi. 1601

Sprejme se v stalno službo vrtnar, kateri je veče tudi čebelarstva. Samo resne ponudbe poslati na naslov: Teodor Živkovič i brat, trg. Prnjavor-Šabac. 1611

Službo organista in cerkovnika z dobrimi dohodki v Slov. goricah želi premeniti v celjski okraj. Naslov v upravi. 1624

Do 300 dinarjev tedensko lahko vsak zasluži z izdelavo ali prodajanjem potrebnih predmetov. Pošljite znamko za odgovor. Anton Blaznik, Ljubljana 7. 1627

POSESTVA:

Posestvo, devet oralov zemljišča, vse v ravnini, v vasi pri kolodvoru, pri Mariboru, se zaradi starosti po ugodni ceni prodaja. Fröhlich, Limbuš št. 17. 1615

Prodajam ali dam v najem posestvo 15 oralov: hiša, gospodarsko poslopje, sadovnjak, vinograd, njive, travniki, 15 minut od farne cerkve. Vprašati: Kampuš Julijana, posestnica, Veliki Lipoglav, Loče pri Poljčanah. 1617

Prodajam posestvo v ravnini, okoli 36 oralov, pa se tudi razdeli na manjše. Izve se pri: Jožefu Pučnik, Dobrova št. 5 pri Prihovi, pošta Konjice. 1625

RAZNO:

URE, ZLATNINO, SREBRNINO in OČALA v veliki izbiri nudi Jakob MULAVEC, Maribor, Kralja Petra trg 1, pri glavnem mostu. Kupujem zlato. Popravila točno. Cene nizke. 1437

Bediči po pokojnem Blažu Patročeviču, roj. dne 15. aprila 1896 in umrlem v Severni Ameriki, se naj zglasijo v odvetniški pisarni dr. Ivo Benkovič v Ljubljani, odnosno naj javijo podatke. 1623

Pri »Starinarju«, Zidanšek, Maribor, Koroška 6, kupite najceneje tovarniške ostanke flanela, barhenta, žameta, oksforda, plavo, rjavo in belo platno, žametaste obleke od 11 din, predpasnike, ženske in moške srajce, hlače, gate, rute. 1628

Dobra kobila se prodaja za 2000 din. Terezija Lešnik, Sp. Radvanje pri Mariboru. 1629

Opeka za krušne peči, štirioglasta, vedno na zalogi: veletrgovina Andrašič, Maribor. 1604

Kupujem staro zlato, srebrni denar (kroge, golinarje, tolarje) po najvišji ceni. Stumpf Alojzij, zlatar, Maribor, Koroška cesta 8. 1154

Kompletno moško obleko, izdelek domače obrti, za din 150, 180, 210 in 240, kupite najboljšo v trgovini Jurij Kokol, Maribor, Glavni trg 24 (pri avtobusni postaji). 1227

Kupim slamoreznicu. Fontana, Rošpoh pri Mariboru. 1596

Kotle, litoželezne, pocinkane, bakrene, kuhinjsko posodo, emajlirano, porcelan in vse vrste kozarce ne kupite nikjer ceneje kot v veletrgovini z železnino Andrašič, Maribor. 1613

Iz lastne pletarne čepice in puloverje za deco 20 din, jopice za dame 25 din, puloverje za moške 35 din in boljše v veliki izbiri pri »Luna«, samo Glavni trg št. 24 v Mariboru. 1296

Priporoča se Kupičičeva drevesnica in trsnica na Ptujski gori! 1427

Lepe in trpežne fantovske obleke za šolo in dom od 50 din naprej, izdelek domače obrti, kupite najboljšo v trgovini Jurij Kokol, Maribor, Glavni trg 24 (pri avtobusni postaji). 1227

Žage robnice, posebno najboljše kvalitete znamke dve ribi za gozdarje ali delavce, kateri delajo v gozdovih, z jamstvom, se dobijo le v trgovini Alfonz Meuz, Maribor, nasproti frančiškanske cerkve. Tudi vse druge žage, kakor vodne žage, cirkularke, pile za žage in drugo železnico dobite tamkaj po zmernih cenah. 1582

Razglednice vseh vrst, tudi za trgovce, po engros-cenah v Tiskarni sv. Cirila — Maribor, Ptuj

Vsakdo naj ima vizitke!

Najugodnejše jih naročite

v Tiskarni sv. Cirila — Maribor, Ptuj

Mošna esenca, izvrsten izdelek, za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Cena steklenici 20 din. Dnevna razpošiljatev. Ivan Pečar, trg. kemikalije etc., Maribor, Gosposka 11. 1452

Nov redilni prašek »Redin« za prašiče. Vsak kmetovalec si lahko hitro in z malimi stroški zredi svoje prašiče. Zadostuje samo en zavitek za enega prašiča ter stane 6 din, po pošti 12 din, trije zavitki po pošti 24 din, deset zavitkov po pošti 72 din, ter pripravimo, da naroči eden za več sosedov skupaj. Uspeh vam je zagotovljen. Prodaja drogerija Kanc, Maribor, Gosposka 33. 1507

2500 din potrebujete, da zaslužite 1000 din mesečno doma. Dopise: »Anos«, Maribor, Orožnova 6. Postranski zaslužek! 731

Cepljene trte! V veliki množini različnih vrst na običajnih podlagah, krasno razvitih, kar se lahko sedaj vsak osebno prepriča, če si ogleda en del naše trsnice pri načelniku Jan. Šegula v Hlaponcih. Nudi: I. trsničarska zadruga v Sloveniji, pošta Juršinci pri Ptuj. Pišite po cenik! 1450

Za zimo vsakovrstno blago in vse potrebščine kupujte vedno le v trgovinah Senčar, Mala Nedelja, Ljutomer in Strigova. Nakup jajc, putra, masla, zabele, suhih gob, svinjskih kož in vseh poljskih pridelkov. Zamenjava bučnic, sončnic in ripsa za prvovrstno olje. 1572

Vsakovrstno manufakturno blago, robce, odeje, pletenine, perilo, predpasnike itd. kupite dobro in poceni v trgovini Jurij Kokol, Maribor, Glavni trg 24 (pri avtobusni postaji). 1227

V Ptuj zraven kolodvora si lahko ogledate našo trsnico, v kateri je nad 20 sort trsnega izbora na raznih podlagah in v kateri je dosegla rast poganjkov 70—100 cm. — V nasadih pri Sv. Bolfanku v Slov. goricah pa imamo sadno drevje in nad vse lepe sadne divjake. Naročite že sedaj od trsnice in drevesnice Čeh, Sv. Bolfank v Slov. goricah. Ceniki zastoj! 1303

Cunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo volno, dlako arovice, staro železje, kovine, baker, mehenino kupi in plača najboljšo: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 461

Jesen, zima! — Ostanke mariborskih tekstilnih tovarn, pristinobarvni, brez napak, in sicer: Paket serija »R« z vsebino 16—20 m dobro uporabnih ostankov flanelov in barhentov za žensko obleko, moško in žensko spodnje perilo, 128 din. — Reklamni paket serija »K«, vsebina 20—25 m boljšega flanela za moško, žensko in otroško perilo, v najlepši sestavi, paket 130 din. — Dalje specialni paket »original Kosmos D« z vsebino 17—21 m Ia barhentov za ženske obleke, bluze in prvovrstnih flanelov za pidžame, žensko, moško in otroško perilo, za izjemno ceno 150 din. — Paket serija »Z«, vsebina 3—3.20 m dobrega sukna za moško obleko, damski kostum ali plašč, in sicer: »Z/1« 130 din, »Z/2« 160 din, »Z/3« 200 din, »Z/4« 250 din, »Z/5« 300 din. Vsa podloga za moško obleko po kakovosti 80, 100 in 120 din. Trgovcem popust! Vsak paket poštnine prosto, pri dveh ali več paketih primeren popust. Neprimerno vzajemno nazaj in zamenjam. Nešteto priznanj odjemalcem na razpologo. Pišite še danes: »Razpošiljalnici Kosmos«, Maribor, Kralja Petra trg. Oglejte si povečano zalogo in ugodne cene!

Bliža se zima!

Pridite k nam! Pokažemo Vam peči za vsak denar. Najugodnejši nakup peči pri nas. — Priporočamo naš oddelek puškarne, kjer Vam za mal denar dobavimo lahko vse vrste lovskih potrebščin. 1622

PINTER & LENARD
Maribor, Aleksandrova cesta 34

Dražbeni oklic.

IV I 1919/38—16

Dne 16. decembra 1938 ob pol 10. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin:

zemljiška knjiga: Digoše, polovice vl. št. a) 61, b) 397, c) 498, d) 442, e) 508
skupna cenilna vrednost: din 109.251.50
vrednost pritiklin: din 23.690.—, ki je že upoštevana pri cenilni vrednosti zemljišča

najmanjši ponudek: din 72.836.67

Vadij znaša din 10.925.50, ki ga je pred začetkom dražbe položiti v gotovini

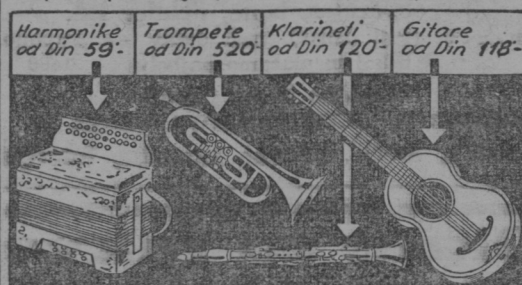
Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru,
dne 17. oktobra 1938.

1619

Brezplačen pouk v igranju. Zahtevajte brezplačen katalog!



MEINEL & HEROLD d.z.
zal. tvornice MARIBOR st. 106
glasbil o.z.

Domači knjigovezi

kupujejo potrebščine v knjigoveznici
Tiskarne sv. Cirila — Maribor

Ženske plašče

v največji izbiri že od 200 din naprej Vam
nudi trgovina

J, PREAC, Maribor, Glavni trg 18

Dražbeni oklic.

IV I 1991/38—14

Dne 19. decembra 1938 ob pol 9. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin:

zemljiška knjiga: Ruše vl. št. a) 385, b) 391

cenilna vrednost: a) din 143.945, b) din 92.050 (oba vložka skupno din 235.995)
vrednost pritiklin: jih ni

najmanjši ponudek: a) din 71.972.50,

b) din 46.025.—. Dražbalo se bo za vsak vložek posebej.

Vadij znaša za vložek 385 k. o. Ruše din 14.394.50, za vložek 391 k. o. Ruše pa din 9.205.—, ki ga je položiti v gotovini ali v vrednostnih papirjih po kurzni vrednosti na dan položitve, nikakor pa ne preko nominalne vrednosti.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru,
dne 18. oktobra 1938.

1620

Hranilnica Dravske banovine Maribor**Centrala: Maribor**

v lastni novi palači na oglu
Gospoke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Vse šolske potrebščine

dobite najceneje in najbolje v prodajalnah

Tiskarne sv. Cirila v Mariboru in Ptuj!

Zahvala

Podpisana Acman Rudolf in Helena, posestnika Skorno-Družmirje pri Šoštanju, se tem potom zahvaljujeva »Slaviji«, jugoslovanski zavarovalni banki v Ljubljani, za izredno kulantno izplačano odškodnino in jo vsakomur najtopleje priporočava. Šoštanj, dne 6. oktobra 1938.

1593

ACMAN RUDOLF in HELENA

Dražba zastavljenega blaga

v Mariborski zastavljalnici, Gregorčičeva ulica št. 6,
se vrši dne 16. nov. 1938. — Začetek ob 9. uri dop.

NAVEČJA DOMAČA TRGOVSKA HIŠA V JUGOSLAVIJI

BARHEND vzorčasti 8⁵⁰

CREPE MAROCENE moderne barve 34

CREPE DE CHINE v vseh barvah 18

Trkanine za damske obleke in hostime 40

Krasna Ila VOLNENA tkanina gladka

VOLNENA tkanina za obleke razne barve 27

TKANINA za kostume in plašče 50

Stenmecki CELJE 24

CENIK IN VZORCI ZASTONJU

Za šolo

obleke, hubertuse
čevlje, perilo i.t.d.
nudi najugodnejše
konfekcija

JAKOBLAH

Maribor, Glavni trg 2



Lepenka vseh vrst, ovojni papirji
v Tiskarni sv. Cirila — Maribor, Ptuj

Hranilne knjižice vseh denarnih zavodov,
3% obveznice, bone, delnice itd.
valute (tuji denar) vseh držav — kupimo
tako in plačamo najbolje 1490

Bančno Kom. zavod
MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 40
Prodaja srečk državne razredne loterije

Okras za rakve

tapete, zglavnike, prte itd. nudi zelo ugodno
galanterijska trgovina 1520

DRAGO ROSINA
MARIBOR, VETRINJSKA ULICA št. 26

Kdor oglašuje, ta napreduje!**Šiviljam priporočam:**

poceni raznovrstno svilo po 8, 10, 12 din
meter.

L. TRPIN, Maribor, Vetrinjska ulica 15.

Novi vozni red!

Velja od 3. oktobra 1938

Vozni red v lepi žepni izdaji stane samo
2 Din (po pošti je poslati naprej Din 2.50
v znamkah). Preprodajalci dobijo prime-
ren popust. Naročila sprejema:

TISKARNA SV. CIRILA, MARIBOR.

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najboljše. Denar je pri njej naložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in
blš nad 4000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem

V S A K P R E V D A R E N S L O V E N S K I G O S P O D A R
Z A V A R U J E

S E B E, S V O J C E I N S V O J E I M E T J E L E P R I

V Z A J E M N I Z A V A R O V A L N I C I V L J U B L J A N I

PODRUŽNICA: CELJE palača Ljudske posojilnice.

GL. ZASTOPSTVO: MARIBOR Loška ulica 10

KRAJEVNI ZASTOPNIKI V VSAKI FARI!

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

Gospiska ulica 23

v Mariboru

Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—.